

به نام خدا

سؤالات متن کتاب مطالعات اجتماعی

هفتم دبیرستان

(دوره اول)

همراه با پاسخ فعالیت ها

درس ۱ تا ۲۴

قابل استفاده دبیران محترم و دانش آموزان عزیز

تهیه کننده:

علی ندافی

"دبیر مطالعات منطقه ۳ تهران"

سال ۱۳۹۹-۱۴۰۰

@Motaleat707

۱- همه ما مخلوق .. **خداوند** .. هستیم.

۲- خداوند در قرآن در باره گرامی بودن مقام انسان چه فرموده اند؟

ما فرزندان آدم را بسیار گرامی داشتیم ... و آنها را را بر بسیاری مخلوقات دیگر برتری بخشیدیم.

۳- خداوند با آفرینش انسان، .. **حقوقی** .. به او اعطا کرده است.

۴- منظور از **حق چیست؟ چیزهایی است که یک انسان به دلیل مقام انسانی اش، شایستگی داشتن آنها را دارد.**

۵- انسانها از ابتدای خلقت و تولد دارای حقوق .. **طبیعی** .. می شوند.

۶- مهمترین حق انسانها چیست؟

الف) داشتن امنیت () ب) حیات یا زندگی (*) ج) سواد و تحصیل () د) غذا و لباس ()

۷- چند مورد از حقوق طبیعی که انسانها از ابتدای خلقت صاحب آن می شوند را بنویسید.

همه انسانها حق حیات یا زندگی دارند- حق دارند از نعمت های الهی برخوردار شوند- برای تأمین نیازهای خود کار و تلاش

کنند- ازدواج کنند و تشکیل خانواده بدهند- یادگیرند راه زندگی خود را انتخاب کنند- انسانها حق دارند آزاد باشند.

۸- "انسانها حق دارند آزاد باشند" یعنی چه؟ یعنی برده و بنده انسانهای دیگر نباشند.

۹- چرا انسانها حق دارند آزاد باشند؟ **زیرا خداوند آنها را آزاد آفریده است.**

۱۰- چند مورد از نعمتهای الهی و حق برخورداری از آنها را نام ببرید.

استفاده از هوا جهت تنفس- استفاده از معادن برای ساختن ابزار- استفاده از گیاهان و جانوران جهت تغذیه.

۱۱- آیا همه انسانها صرف نظر از قوم، نژاد، زبان، اعتقادات، ثروت، فقر و ... دارای حقوق طبیعی هستند؟ **چرا؟**

بله ، چون همه آنها مخلوق خداوند می باشند.

۱۲- هیچ کسی نمی تواند به تنهایی زندگی کند. صحیح (*) غلط ()

۱۳- ما از ابتدای تولد با چه کسانی ارتباط برقرار می کنیم؟ **با مادر و پدر، برادر و خواهر و خویشان .**

۱۴- تبعه یک کشور بودن موجب چه چیزی می شود؟ **موجب می شود افراد حقوقی بر مبنای قوانین آن کشور داشته باشند.**

۱۵- چند نمونه از حقوق خود را در خانه و خانواده بنویسید. ۱- **داشتن نام و نام خانوادگی و شناسنامه** ۲- **برخورداری از محبت پدر**

و مادر ۳- **حق سواددار شدن و تحصیل و شکوفایی استعدادها** ۴- **حق داشتن غذا، لباس و مسکن مناسب.**

۱۶- اولین حقی که فرد در خانواده باید از آن برخوردار باشد کدام است؟

الف) استفاده از خدمات بهداشتی () ب) انتخاب نام خوب (*) ج) داشتن محیط سالم و پاکیزه () د) تحصیل و شکوفایی استعداد ()

۱۷- .. **شناسنامه** .. نشان می دهد که فرزند چه کسی هستیم و به کدام کشور تعلق داریم.

۱۸- پدر و مادر در خانواده به فرزندان خود (شما) چگونه محبت و توجه می کنند؟

پدر و مادر مرا دوست دارند و به من محبت می کنند، وقتی بیمار می شوم امکانات درمان برایم فراهم می کنند. آنها فرصتی را

برای بودن با من و صحبت کردن با من اختصاص می دهند. وقتی احساس ناراحتی می کنم، اعضای خانواده به حرف هایم گوش

می دهند و به من کمک می کنند، ما از اینکه با هم هستیم خوش حالیم.

۱۹- خانواده تا چه حد می تواند وسایل زندگی ما را فراهم کند؟ **تا حدی که توان مالی دارند.**

۲۰- از نظر اسلام، مسخره کردن ، تهدید کردن و ناسزا گفتن .. **گناهی** .. بزرگ است.

۲۱- سه مورد از حقوق خود را در مدرسه بنویسید؟

۱- هر دانش آموزی حق دارد در مدرسه به اندازه سایر دانش آموزان مورد توجه واقع شود و تبعیضی بین او و دیگران وجود نداشته باشد.

۲- هر دانش آموزی حق دارد نظرش را در مورد مشکلات درسی یا روش های آموزشی در مدرسه، مؤدبانه و محترمانه بیان کند.

۳- هیچکس نباید در مدرسه مورد تنبیه بدنی قرار گیرد.

۲۲- چند مورد از حقوق خود را در محیط زندگی و کشور بنویسید.

۱- هر فرد حق دارد در محیطی سالم، تمیز و پاک زندگی کند.

۲- هیچ کس حق ندارد به اموال عمومی، مانند وسایل حمل و نقل عمومی خسارت وارد کند.

۳- هر فرد حق دارد از خدمات مناسب پزشکی و بهداشتی استفاده کند.

۴- هیچ کشوری حق ندارد مردم کشورهای دیگر را از داشتن سلات و خدمات بهداشتی و درمانی، محروم کند.

۵- همه حق دارند اگر کسی کار اشتباه یا خطرناکی در جامعه انجام داد به او تذکر دهند و با روش صحیح، وی را از آن کار بازدارند.

۶- همه حق دارند در کوچه و خیابان امنیت داشته باشند.

۲۳- در یک کشور چگونه حق بهداشت و سلامتی، آموزش و امنیت مردم فراهم می شود؟

در کشور ما مؤسساتی وجود دارند که با همکاری مردم برای بهداشت و سلامتی، آموزش و امنیت مردم تلاش می کنند.

۲۴- رابطه بین گزینه های زیر را پیدا کنید و با خط به یکدیگر وصل کنید.

سؤالات متن مطالعات اجتماعی هفتم

درس دوم (من مسئول هستم)

تهیه کننده علی ندافی

۱- حقوق متقابل چیست؟ یعنی همانطور که ما **حقوق داریم**، پدر و مادر، معلم، همسایگان، دوستان و ... نیز **حقی بر ما دارند**.

۲- ما در روابطی که با دیگران برقرار می کنیم دارای .. **حقوق متقابل** .. هستیم.

۳- حق و مسئولیت به منزله دو کفه ترازو هستند که باید تعادل آنها حفظ شود، با ذکر مثال این جمله را توضیح دهید.

برای مثال کودکان حق دارند در خانواده از محبت و مراقبت و خوراک و پوشاک مناسب بهره مند شوند از طرف دیگر فرزندان نیز وظیفه و مسئولیت دارند که به والدین خود احترام بگذارند و از آنها اطاعت کنند.

۴- همانطور که ما حقوقی داریم، .. **مسئول** .. هم هستیم.

۵- مسئولیت یعنی چه؟ یعنی وظایفی که هر یک از ما بر عهده داریم و انتظار می رود آنها را انجام دهیم.

۶- چه هنگامی گفته می شود یک شخص **فرد** مسئولیت پذیری است؟

وقتی فردی وظایف و تکالیف خود را خوب انجام می دهد می گویند او فرد مسئولیت پذیری است.

۷- افراد در نقش های مختلف، .. **مسئولیت های** .. مختلف دارند.

۸- آیا ممکن است فردی مسئولیتی نداشته باشد؟

اگر چه ممکن است بعضی افراد مسئولیت های بیشتر یا مهمتری داشته باشند اما هیچ فردی نیست که مسئولیتی نداشته باشد.

- ۹- ما در برابر چه چیز و چه کسانی مسئول هستیم؟ ما در برابر خداوند، خودم، دیگران (اعضای خانواده- معلمان- همکلاسیها و اعضای جامعه)، محیط زندگی خود و عالم آفرینش مسئول هستیم.
- ۱۰- چرا ما در برابر خداوند مسئول هستیم؟ چون خداوند متعال نعمت های فراوانی به ما عطا کرده است.
- ۱۱- خداوند متعال چه نعمتهایی به ما عطا کرده است؟ عقل و فکر و استعداد و توانایی، خانواده، معلم، خوراک و پوشاک.
- ۱۲- ما در برابر نعمتهای خداوند چه وظایفی داریم؟
خداوند را عبادت کنیم، شکر گزار نعمتهایش باشیم و از دستورات او که برای سعادت و خوشبختی ما است پیروی کنیم.
- ۱۳- چگونه می توانیم در برابر نعمتهای خداوند شکر گزار باشیم؟
با استفاده صحیح از نعمتها، دانستن قدر نعمتها و به هدر ندادن آنها.
- ۱۴- خداوند از اعمال و رفتار من و آنچه در قلب و فکر من میگذرد آگاه است. صحیح (*) غلط ()
- ۱۵- ما در برابر بدن خود چه وظایفی داریم؟
با خوردن غذای مناسب و پرهیز از غذاها یا مواد مضر، رعایت بهداشت و نظافت، خواب کافی و ورزش.
- ۱۶- ما برای مراقبت از روح و روان خود چه مسئولیتی داریم؟
تلاش می کنیم با زبانمان دروغ نگوئیم یا غیبت نکنیم و با دست و پایمان کار خطا و گناه انجام ندهیم.
- ۱۷- وظیفه شما در برابر اعضای خانواده چیست؟ در کارهای خانه با پدر و مادر همکاری می کنم- وظایف شخصی خودم را بر دوش دیگران نمی گذارم- از پدر و مادر اطاعت می کنم و به نصیحتهای آنها گوش می دهم- به خواهر و برادر کمک می کنم و مراقب آنها هستم- به اعضای خانواده احترام می گذارم- از کارهایی که باعث ناراحتی آنها میشود خودداری می کنم.
- ۱۸- وظایف شما در برابر مدرسه چیست؟ من مقررات و نظم کلاس و مدرسه را رعایت می کنم- در مدرسه همه تلاش می کنند تا به من بیاموزم و پیشرفت کنم- من با معلمان و دیگر مسئولان مدرسه، با ادب و احترام برخورد می کنم- به توصیه های معلمان گوش می کنم و سعی می کنم درس ها را خوب یاد بگیرم و تکالیفم را به موقع انجام دهم- با همکلاسی هایم مهربان هستم و به آنها کمک می کنم- ما باید از اموال عمومی مدرسه که متعلق به هم است محافظت کنیم.
- ۱۹- شما در برابر اعضای جامعه چه وظایفی دارید؟ در محل زندگی خود طوری رفتار کنیم که همسایگان آزرده نشوند- برای حفظ پاکیزگی و امنیت با اهالی محل و مسئولان همکاری می کنم- من وظیفه دارم به همراه هم وطنانم برای پیشرفت و آبادانی کشورم تلاش کنم و در هنگام حوادث طبیعی مانند سیل یا زلزله به یاری آنها بشتابم.
- ۲۰- یکی از راه هایی که بوسیله آن شما دانش آموزان می توانید از استقلال میهن در مقابل دشمنان دفاع کنید چیست؟
خوب درس خواندن و امیدواری به آینده کشورم است.
- ۲۱- من در برابر خون شهیدانی که برای انقلاب اسلامی و دفاع از میهن جان دادند مسئول هستم و خود را موظف به ادامه راه آنها می دانم. صحیح (*) غلط ()
- ۲۲- من علاوه بر کشورم در برابر مسلمانان جهان و همه انسانها، .. مسئول .. هستم.
- ۲۳- روز بسیج دانش آموزی چه روزی است؟ هشتم آبان سالروز شهادت دانش آموز بسیجی، شهید حسین فهمیده
- ۲۴- امام خمینی (ره) در باره شهید حسین فهمیده چه فرموده اند؟
فرمودند: "رهبر ما آن طفل سیزده ساله ای است که با قلب کوچک خود که ارزشش از صدها زبان و قلم، بزرگتر است با نارنجک خود را زیر تانک دشمن انداخت و آن را منهدم نمود و خود نیز شربت شهادت نوشید".

۲۵- آیت الله خامنه ای رهبر انقلاب اسلامی در باره شهید حسین فهمیده چه فرموده اند؟ فرمودند: 'او سیزده ساله بود؛ اما با رشد، با شعور، با اراده و مصمم [بود]، او کشور خود را می شناخت، امام خود را می شناخت، دشمن خود را می شناخت، اهمیت وجود و فعالیت خود را می شناخت. [او] رفت [تا] این سرمایه را تقدیم عزت کشور و آینده انقلاب و منافع و مصالح مردم کند. جسم او رفت؛ اما روحش زنده ماند، یادش ابدی شد و خاطره اش به صورت اسطوره در آمد. این الگوست'.

۲۶- نشانه های عظمت خداوند چیست؟ آب، خاک، نور، هوا، گیاه و جانوران .

۲۷- وظیفه شما در برابر محیط زندگی و عالم آفرینش چیست؟

برای آباد کردن محیط زندگی ام تلاش میکنم - سعی میکنم بهداشت و پاکیزگی را در محیط زندگی ام حفظ کنم - به محیط زیست آسیب نرسانم و نظم طبیعت را برهم نزنم - سعی می کنم محیط زندگی حیوانات را تغییر ندهم و حیواناتی را که محل زندگی آنها طبیعت است، با نگهداری در محیط های بسته ای مانند قفس یا خانه، اذیت نکنیم.

سؤالات متن مطالعات اجتماعی هفتم درس سوم (چرا به قوانین نیاز داریم؟) تهیه کننده علی ندافی

۱- ما انسان ها از ابتدای .. تولد .. با انسان های دیگر زندگی می کنیم.

۲- ما نسبت به دیگران در چه زمانی حقوقی پیدا می کنیم؟

با ورود به اجتماع، روابط اجتماعی میان ما و دیگران برقرار می شود و نسبت به یکدیگر حقوقی پیدا می کنیم.

۳- آیا انسانها در استفاده از حقوق خود آزادی مطلق و بی قید و شرط دارند؟ چرا؟ هیچ یک از ما در استفاده از حقوق خود، آزادی مطلق و بی قید و شرط نداریم، بلکه تا آنجا می توانیم حق خود را اعمال کنیم که مغایر قانون نباشد.

۴- از مهم ترین علل پدید آمدن مقررات و قوانین در جامعه، .. برقراری نظم .. و .. حفظ حقوق .. افراد بوده است.

۵- هر یک از مکان های عمومی چون کتابخانه، سینما، پارک، مسجد و ... مقررات مخصوص به خود را دارند. صحیح (*) غلط ()

۶- قانون و مقررات به چه دلیلی بوجود آمده است؟ ۱- حفظ حقوق افراد ۲- برقراری نظم و امنیت ۳- رشد اخلاقی انسان ها

۷- ایجاد نظم و امنیت در جامعه چه تأثیری دارد؟

ایجاد نظم و امنیت و جلوگیری از هرج و مرج به نفع همگان بوده و به نوعی احترام به حقوق دیگران است.

۸- مشکلات عدم رعایت قوانین و مقررات در جامعه را بنویسید.

علاوه بر به هم زدن نظم و امنیت اجتماعی موجب پایمال شدن حقوق افراد می شود.

سؤالات متن مطالعات اجتماعی هفتم درس چهارم (قانون گذاری) تهیه کننده علی ندافی

۱- چگونگی شکل گیری مقررات در جامعه را با ذکر مثال بنویسید.

- گاهی گروه های اجتماعی به صورت توافقی و بر اساس رعایت اصول اخلاقی یا برخی رسم ها، از مقرراتی پیروی می کنند. برای مثال ایستادن در صف اتوبوس و یا نانوائی، قاعده ای اجتماعی است که مردم برای حفظ نظم، آن را پذیرفته و رعایت میکنند.
- گاهی مقررات به وسیله یک نهاد دارای صلاحیت مثل مجلس تصویب شود. برای مثال ممنوعیت عبور از چراغ قرمز، یک قانون راهنمایی و رانندگی است که در مجلس تصویب شده است و چنانچه راننده ای از آن تخلف کند جریمه می شود.

۲- قانون چیست؟ هر گاه مقررات به وسیله یک نهاد دارای صلاحیت مثل مجلس تصویب شود، نام قانون به خود می گیرد.

۳- همه افراد در برابر قانون مساوی هستند. صحیح (*) غلط ()

۴- مهمترین قانون هر کشور چیست؟ قانون اساسی

۵- قانون اساسی چیست؟ قانون اساسی مادر همه قانون ها است و سایر قوانین در چارچوب آن تصویب می شوند.

۶- در قانون اساسی هر کشور چه چیزهایی معین می شود؟ مهمترین حقوق ملت و همچنین مهمترین روابط و وظایف حکومت و مردم

۷- چندماه پس از پیروزی انقلاب اسلامی، .. مجلس خبرگان .. برای نوشتن قانون اساسی جمهوری اسلامی تشکیل شد.

۸- مجلس خبرگان چگونه مجلسی است؟ در این مجلس خبرگانی که از سوی مردم انتخاب شده بودند در طی چند ماه قانون اساسی را بر اساس بحث های دینی و علمی فراوان و با توجه به اهداف انقلاب اسلامی، نوشته و تصویب کردند.

۹- قانون اساسی کشور ما در چه تاریخی به همه پرسى گذاشته شد؟ و نظر مردم در باره آن چه بود؟
در روزهای ۱۱ و ۱۲ آذر ماه ۱۳۵۸ به همه پرسى گذاشته شد و بیش از ۹۸ درصد مردم به آن رأی مثبت یا آری دادند.

۱۰- چرا همه موظف اند به قانون اساسی احترام بگذارند؟

چون قانون اساسی بر اساس اصول اسلامی تدوین شده است، توجه خاصی به حقوق اساسی و اجتماعی همه مردم دارد.

۱۱- منظور از اینکه همه افراد در برابر قانون مساوی هستند چیست؟ مثال بزنید.

یعنی قانون برای همه مردم باید بصورت مساوی اجرا شود مانند جریمه شدن بعثت عبور از چراغ قرمز.

۱۲- وظیفه قوه مقننه چیست؟ تهیه و تصویب قوانین عادی کشور در چارچوب قانون اساسی را بر عهده دارد.

۱۳- قوه مقننه از چند بخش تشکیل شده است؟ از دو بخش : ۱- مجلس شورای اسلامی ۲- شورای نگهبان

۱۴- مجلس شورای اسلامی از چه کسانی تشکیل شده است و وظیفه آنها چیست؟

از نمایندگان منتخب مردم تشکیل شده و قوانین عادی را تهیه و تصویب می کنند.

۱۵- نمایندگان مجلس شورای اسلامی برای چه مدت و چگونه انتخاب می شوند؟

برای یک دوره چهار ساله و از سوی مردم مناطق مختلف کشور انتخاب می شوند.

۱۶- نمایندگان پس از انتخاب شدن برای شروع کار خود، در مجلس چه کاری می کنند؟ آدای سوگند می کنند که در گفته ها، نوشته ها و اظهار نظرهایشان، استقلال کشور، آزادی مردم تأمین منافع و مصلحت های آنان را مد نظر داشته باشند.

۱۷- رئیس مجلس چگونه انتخاب می شود؟ نمایندگان، از بین خود فردی را به عنوان رئیس مجلس انتخاب می کنند.

۱۸- دو وظیفه مهم شورای نگهبان چیست؟

الف) این شورا قوانینی را که در مجلس تصویب شده است، بررسی می کند. اگر قوانین تصویب شده با قانون اساسی یا اصول و احکام دین مخالف بود آنها را رد می کند یا دوباره به مجلس برمی گرداند تا اصلاح شود.

ب) این شورا بر انتخاباتی که در کشور برگزار می شود مانند انتخابات ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی، نظارت می کند
نامزدهای انتخابات پس از بررسی و تأیید صلاحیت توسط این شورا، می توانند در انتخابات حضور یابند و برای به دست آوردن رأی مردم، تلاش کنند.

۱۹- وظیفه مجمع تشخیص مصلحت نظام چیست؟ در مواردی که شورای نگهبان و مجلس شورای اسلامی به توافق درباره تصویب یک قانون نمی رسند، مجمع تشخیص مصلحت نظام، تصمیم نهایی را می گیرد.

۲۰- قانون گذاران (نمایندگان) با توجه به چه مواردی بهترین قانون را وضع می کنند؟

با توجه به نیازها و موضوعات مختلف جامعه سعی می کنند بهترین قوانین را وضع کنند.

۲۱- چرا قانون گذاران (نمایندگان) باید از بین بهترین افراد انتخاب شوند؟ چون وضع قانون اهمیت زیادی دارد.

۲۲- قانون گذاران باید دارای چه شایستگی هایی باشند؟ شجاعت، دلسوزی، تخصص، دین داری، طرفداری از حقوق محرومان و ...

۱- مردم کشورمان در چه مواردی روحیه همدلی و همیاری بسیار خوبی از خود نشان داده اند؟
حوادثی مانند: جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، زلزله بم، زلزله آذربایجان و سیل استان گلستان.

۲- همدلی و همیاری چیست؟

همدلی: یعنی اینکه خود را به جای فردی که دچار حادثه شده بگذاریم و احساس و شرایط او را درک کنیم.

همیاری: یعنی پس از درک احساس فرد حادثه دیده به کمک او بشتابیم.

۳- خداوند .. همدلی .. و .. انسان دوستی .. را در سرشت ما انسانها قرار داده است.

۴- ما فقط در حوادث بزرگ به یاری دیگران می پردازیم. صحیح () غلط (*)

۵- آیا ما در حوادث، فقط به یاری هموطنان خود می شتابیم؟ **خیر، بلکه نسبت به همه انسانهای مظلوم و آسیب دیده در هر جای جهان احساس مسئولیت می کنیم. مانند مردم مظلوم فلسطین یا مردم برخی از کشورهای آسیایی و آفریقایی**

۶- قرآن کریم در مورد نجات جان افراد چه می فرماید؟

می فرماید: "هر کسی جان یک نفر را نجات دهد مانند این است که جان همه مردم را نجات داده است."

۷- امام رضا(ع) در باره بر طرف کردن اندوه مؤمنان چه فرموده اند؟

فرموده اند: "هر کس اندوهی را از مؤمنی بر طرف کند خداوند در روز قیامت اندوهش را بر طرف خواهد کرد."

۸- چرا امروزه همه به سرعت می توانند از اخبار و حوادث در مناطق مختلف آگاه شوند؟

بعثت گسترش وسایل ارتباطی و حمل و نقل.

۹- کدام مؤسسات اجتماعی در حوادث به ما کمک می کنند؟ **مؤسساتی مانند: سازمان مدیریت بحران کشور، جمعیت هلال احمر،**

سازمان آتش نشانی، فوریت های پزشکی (اورژانس)، نیروی انتظامی، بسیج، گروه های داوطلب جهادی و ...

۱۰- جمعیت هلال احمر چگونه مؤسسه ای است؟

جمعیت هلال احمر یکی از مؤسساتی است که در هنگام وقوع حوادث طبیعی یا جنگ به کمک مردم می شتابد.

۱۱- در هنگام وقوع حادثه امدادگران هلال احمر چه کمک هایی می کنند؟

به مجروحین کمکهای اولیه می رسانند و آنها را به بیمارستان منتقل می کنند، برای آسیب دیدگان سیل یا زلزله و جنگ، چادرهای

اسکان موقت بر پا می کند و کمکهای مردمی مانند غذا، پوشاک، چادر اسکان و دارو را جمع آوری می کند و به آنها می رساند.

۱۲- جمعیت هلال احمر در شرایط عادی چه کارهایی انجام می دهد؟

در شرایط عادی برای صلح و دوستی و همچنین حفظ محیط زیست تلاش می کند.

۱۳- سازمان جوانان هلال احمر چه سازمانی است؟ **جمعیت هلال احمر بخشی به نام سازمان جوانان هلال احمر دارد. دانش آموزان**

یا دانشجویانی که به طور داوطلب عضو این سازمان می شوند، برای همکاری با هلال احمر آموزش می بینند.

۱۴- در حوادث کوهستان، جاده، سیل، آوار و ... با گرفتن شماره .. ۱۱۲ .. امدادگران هلال احمر به یاری ما می شتابند.

۱- در ابتدای هر سال تحصیلی، والدین شما پولی را به مدرسه بابت بیمه .. **دانش آموزی** .. می پردازند.

۲- بیمه دانش آموزی چه فایده ای دارد؟

اگر برای دانش آموزان در مدرسه حوادثی پیش بیاید، مؤسسه ای وجود دارد که هزینه های ناشی از این حوادث را پرداخت میکند

۳- مؤسسه ای که شما را بیمه کرده است .. بیمه گر .. نامیده می شود و شما .. بیمه شونده .. هستید.

۴- چرا افراد جان و مال خود را بیمه می کنند؟ برای هر فرد ممکن است روزهایی پیش بیاید که بیمار، از کار افتاده، بیکار یا بازنشسته شود. همچنین ممکن است در اثر حوادثی چون تصادف، آتش سوزی و ... جان و مال افراد به خطر بیفتد.

۵- اگر کسی جان یا مال خود را بیمه نکرده باشد با چه مشکلاتی ممکن است روبرو شود؟ ممکن است یک فرد بتواند خسارت های کوچک را جبران کند، اما در مورد خسارت های بزرگ، چنین امکانی برای همه وجود ندارد.

۶- مؤسسه بیمه به چه منظوری به وجود آمده است؟ برای جبران زیان های مالی و جانی

۷- بیمه چیست؟ یک قرارداد بین بیمه گر و بیمه شونده (بیمه گذار) است.

۸- مؤسسه بیمه گر چه تعهدی به بیمه شونده می دهد؟

مؤسسه بیمه تعهد می کند در قبال دریافت حق بیمه از بیمه شونده، خسارت های ناشی از حوادث معینی را جبران کند.

۹- کلیه مؤسسات بیمه زیر نظر .. بیمه مرکزی .. جمهوری اسلامی ایران فعالیت می کنند.

۱۰- وظیفه بیمه مرکزی چیست؟ بیمه مرکزی قوانین و مقررات لازم را برای مؤسسات بیمه تدوین می کند و هدایت و نظارت بر فعالیت و عملکرد آن ها را به عهده دارد. بیمه مرکزی نظارت می کند تا مؤسسات بیمه، وظایف خود را به درستی انجام دهند و مشتریان نیز از نحوه کار آنها رضایت داشته باشند.

۱۱- انواع مختلف بیمه طبق قانون چند نوع می باشد؟ دو نوع: بیمه اجباری - بیمه اختیاری

۱۲- بیمه اجباری و اختیاری چیست؟

بیمه اجباری: یعنی طبق قانون افراد باید این بیمه ها را انجام دهند.

بیمه اختیاری: یعنی افراد داوطلب می شوند که برای حوادث احتمالی از بیمه استفاده کنند

۱۳- انواع بیمه از نظر خدماتی که به بیمه شوندگان ارائه می دهد را نام ببرید؟ بیمه بهداشت و درمان، بیمه بیکاری، بیمه عمر، بیمه از کار افتادگی، بیمه روستائیان، بیمه بدنه اتومبیل، بیمه سرنشین خودرو، بیمه آتش سوزی، بیمه منازل مسکونی و ...

۱۴- نظر قانون در باره بیمه وسایل نقلیه موتوری چیست؟

طبق قانون، همه دارندگان وسایل نقلیه موتوری، باید سالیانه خودروی خود را برای حوادث جانی و مالی ناشی از تصادف بیمه کنند تا هنگام وقوع حوادث، بتوانند برای هزینه های درمانی یا خسارت به اتومبیل، از کمک های بیمه استفاده کنند.

۱۵- طبق قانون چه کسانی وظیفه دارند کارمندان و کارگران را بیمه کنند؟ بر طبق قانون، کلیه سازمانها، صاحبان بنگاه ها، شرکت ها و کارفرمایان، وظیفه دارند همه کارمندان و کارگران خود را در مقابل حوادث ناشی از کار، بیمه کنند.

۱۶- داشتن دفترچه بیمه درمانی مربوط به کدام یک از بیمه ها است؟

الف) بیمه عمر () ب) بیمه بیکاری () ج) بیمه از کار افتادگی () د) بیمه بهداشت و درمان (*)

۱۷- فایده بیمه بهداشت و درمان چیست؟ افرادی که تحت پوشش بیمه بهداشت و درمان هستند می توانند بخشی از هزینه های پزشکی خود را مانند عمل جراحی، آزمایشگاه، خرید دارو و ... از طریق بیمه دریافت کنند.

۱۸- امام علی (ع) پس از اطلاع از وضعیت پیر مسیحی (که توانایی کار کردن را از دست داده بود) چه اقدامی انجام داد؟

فرمودند: بر عهده حکومت و اجتماع است که تا زنده است او را سرپرستی کند. بروید از بیت المال به او مستمری بدهید.

۱- چرا انسان تولید می کند؟ برای آنکه بتواند به زندگی خود ادامه دهد، باید تولید کند و از گذشته تا امروز، هیچ گاه ادامه زندگی انسان بدون تولید امکان پذیر نبوده است.

۲- تولید محصول به چه منظور است؟ به منظور رفع نیازها و خواسته های انسان است.

۳- تولید محصول ممکن است به چند صورت باشد؟

ممکن است بصورت کالا باشد مانند کفش، کیف، یخچال و ... یا ممکن است خدمات باشد مانند خدمات پزشکی، آموزش، بیمه و ...

۴- عوامل تولید را نام ببرید؟ ۱- منابع طبیعی ۲- سرمایه ۳- نیروی انسانی

۵- منظور از منابع طبیعی چیست؟

آنچه در طبیعت وجود دارد مانند آب، خاک، جانوران، جنگل ها، معادن (نفت، گاز، زغال سنگ، آهن و...) منابع طبیعی هستند.

۶- برای آنکه انسان بتواند کالا و وسایل تولید کند چه کارهایی باید انجام دهد؟

باید از امکانات و منابع طبیعی که خداوند در اختیار بشر قرار داده استفاده کند.

۷- منظور از سرمایه چیست؟ و شامل چه چیزهایی می شود؟ انسان برای آنکه از منابع طبیعی استفاده و آنها را به کالا تبدیل کند به ابزار و تجهیزاتی نیاز دارد. این تجهیزات سرمایه نام دارد. منابع مالی، ماشین آلات، ابزار کار و زمین یا ساختمان و ...

۸- کدامیک از موارد زیر سرمایه محسوب نمی شود؟

الف) ماشین آلات () ب) معادن (*) ج) زمین یا ساختمان () د) ابزار کار ()

۹- کدام یک از عوامل تولید مهم ترند؟ چرا؟

نیروی انسانی، اگر کار و تلاش انسان نبود، چیزی تولید نمی شد و آدمیان نمی توانستند به زندگی ادامه بدهند.

۱۰- نقش کدامیک از عوامل زیر در تولید بسیار مهم است؟

الف) سرمایه () ب) امکانات () ج) منابع طبیعی () د) نیروی انسانی (*)

۱۱- برای تولید هر محصولی، نیروی انسانی باید .. دانش .. و .. مهارت .. لازم را داشته باشد.

۱۲- چرا بعضی از کشورها ضعیف و به کشورهای دیگر وابسته اند؟

چون این کشورها حداکثر تلاش خود را برای تولید کالا و نیازهای خود صرف نمی کنند.

۱۳- انسان ها همواره به صورت .. گروهی .. و .. اجتماعی .. زندگی کرده اند.

۱۴- تقسیم کار در جامعه چگونه بوجود آمد و شغل های گوناگون ایجاد شد؟

در گذشته های دور با رونق کار کشاورزی تولید محصول زیاد شد. با تولید غذای کافی دیگر همه مجبور به کار کشاورزی نبودند و به

تدریج افراد دیگر توانستند به کارهای دیگر بپردازند و در برخی کارها مهارت پیدا کنند. بدین ترتیب تقسیم کار در جامعه بوجود

آمد. هر کس تولید یک یا چند کالا را برعهده گرفت و شغل های گوناگون پدید آمد.

۱۴- امروزه هیچ کس توانایی تأمین همه نیازهای خود را ندارد. صحیح(*) غلط ()

۱۵- به طور کلی مشاغل و فعالیت های اقتصادی را می توان در چند گروه طبقه بندی کرد؟ سه گروه: کشاورزی، صنعت، خدمات

۱۶- دو علت که سبب بیکار شدن کارگران ایرانی می شود را بنویسید.

خرید و استفاده از محصولات خارجی که مشابه داخلی دارد.

وارد کردن کالاهایی به کشور که به قدر کافی و به خوبی در کشور تولید می شوند.

۱۷- توزیع در لغت به چه معناست؟ به معنی پخش کردن است.

۱۸- توزیع را تعریف کنید؟ توزیع فعالیتی است که بین تولید کننده و مصرف کننده رابطه برقرار می کند.

۱۹- تولید کنندگان چگونه محصولات خود را به دست مشتریان می رسانند؟

آنها سعی می کنند بازارهای مصرف را پیدا کنند، به روش های مختلف کالاهای خود را تبلیغ کنند و از افراد یا مؤسساتی برای پخش محصولات خود در بازارهای مصرف دور و نزدیک کمک بگیرند.

۲۰- فروشنده ای که می خواهد کسب حلال داشته باشد چه کارهایی باید انجام دهد؟ باید از کم فروشی و گران فروشی پرهیز کند.

۲۱- در آمد حاصل از کم فروشی و گران فروشی .. حرام.. است.

۲۲- نیروی انسانی برای تولید هر محصولی باید آنرا داشته باشد؟

الف) دانش و مهارت (*) (ب) دانش و تجربه () (ج) مهارت و تجربه () (د) وسایل مورد نیاز ()

۲۳- اگر در آینده فروشنده کالا یا محصولاتی باشید، چه نکاتی را رعایت می کنید؟ با مشتری ها چگونه رفتار می کنید؟

کم فروشی و گران فروشی نمی کنم و با مشتری خوب رفتار می کنم.

سؤالات متن مطالعات اجتماعی هفتم

درس هشتم (مصرف)

تهیه کننده علی ندافی

۱- مصرف کننده چه کسی است؟ مصرف کننده کسی است که کالاها و خدمات را به منظور رفع نیازهای خود می خرد.

۲- امروزه خرید و فروش کالا و خدمات به وسیله پول انجام می شود. صحیح(*) غلط ()

۳- امروزه علاوه بر پول کاغذی از شیوه های دیگری برای مبادله استفاده می شود. یکی از این شیوه ها.. کارت خرید اعتباری.. است.

۴- خریدار چگونه از کارت خرید اعتباری خود استفاده می کند؟

خریدار با استفاده از کارت خرید اعتباری خود، مبلغ کالا از پولی که در بانک دارد برداشت و به حساب فروشنده می ریزد.

۵- پنج مورد از حقوق مصرف کننده را بنویسید؟

۱- قوانین و مقررات ۲- برچسب مشخصات کالا ۳- کالاهای قاچاق ۴- استاندارد ۵- ضمانت

۶- کدامیک از موارد زیر از حقوق مصرف کننده محسوب نمی شود؟

الف) ضمانت () (ب) قوانین و مقررات () (ج) برچسب مشخصات کالا () (د) استفاده از کارت خرید(*)

۷- به منظور حفظ حقوق مصرف کنندگان چه قوانینی وجود دارد؟

به منظور حفظ حقوق مصرف کنندگان، قوانین و مقرراتی وضع شده است که تخلف از آنها موجب جریمه یا مجازات می شود؛ برای

مثال، کسی نمی تواند بدون گرفتن مجوزهای لازم، کارگاه تولید مواد غذایی یا سایر کالاها تأسیس کند.

۸- روی برچسب مشخصات کالا چه مواردی درج شده است؟

روی این برچسب ها اطلاعاتی از قبیل شماره جواز تولید، نشانی (آدرس) محل کارخانه یا محل تولید، قیمت کالا، مواد بکار رفته در

آن و تاریخ مصرف (در مورد مواد غذایی و بهداشتی) و نکات ایمنی و ... درج شده است.

۹- خرید و فروش کالاهای قاچاق موجب چه زیانهایی به کشور می شود؟

موجب ضعیف شدن اقتصاد کشور و تعطیل شدن کارخانه ها می شود و مجازات نیز دارد.

۱۰- استاندارد به چه معناست؟ استاندارد کلمه ای است انگلیسی به معنی قابل قبول

۱۱- تولید کنندگان هر کالا باید چه ویژگی و معیارهایی را رعایت کنند؟ توضیح دهید.

در یک ماده خوراکی استاندارد (بیسکویت، رب گوجه، روغن و ...) باید مواد افزودنی یا رنگ های مجاز و نظایر آن به حدی باشد که به بدن آسیبی نرساند. یا در مواد بهداشتی (کرم، شامپو، مایع ظرفشویی، صابون و ...) مواد شیمیایی به کار رفته باید به اندازه لازم باشد تا به پوست و بدن آسیب نرساند.

۱۲- آیا استاندارد مربوط به کالای خاصی است؟ (با ذکر مثال) خیر، استاندارد مربوط به همه کالاهای است. برای مثال وسایل الکتریکی و وسایل گرمایشی مانند بخاری اگر استاندارد نباشد ایمنی استفاده کنندگان را به خطر می اندازد.

۱۳- در ایران استاندارد بودن کالا چگونه کنترل می شود؟ در ایران سازمانی به نام سازمان ملی استاندارد ایران وجود دارد.

۱۴- در چه صورت نشان مخصوص استاندارد روی یک کالا چاپ می شود؟ اگر کیفیت کالا توسط سازمان ملی استاندارد تأیید شود، این اجازه داده می شود.

۱۵- ضمانت کالا چگونه است؟ برخی از کالاهای که کارکرد طولانی مدت دارند، برای زمان معینی توسط تولید کننده یا فروشنده، ضمانت می شوند. هنگام خرید کالاهای با ضمانت باید برگه ضمانت نامه را از فروشنده تحویل بگیریم.

۱۶- مسئولیت های مصرف کننده را بنویسید؟ مصرف درست، پرهیز از اسراف و پرهیز از مصرف گرایی.

۱۷- مصرف یعنی چه؟ مصرف یعنی استفاده از کالا و خدمات به منظور رفع نیازها.

۱۸- مصرف گرایی چیست و چه نتیجه ای دارد؟ مصرف گرایی یعنی اینکه بدون داشتن نیاز واقعی بخواهیم برای تفریح یا خودنمایی و چشم و همچشمی با دیگران کالاهایی را بخریم. فرد مصرف گرا خیلی زود تحت تأثیر آگهی های تبلیغاتی یا مدگرایی قرار می گیرد، برای مثال عوض کردن هر ساله وسایل خانه برای پیروی از مد. مصرف گرایی به اسراف می انجامد.

۱۹- از نظر دین اسلام تولید و مصرف کالا برای چیست؟ تولید و مصرف کالا برای رفع نیاز انسان است تا او بتواند به کارهای مهم تر بپردازد.

۲۰- قرآن در باره ریخت و پاش کنندگان چه می فرماید؟ همانا مُبذَرین (ریخت و پاش کنندگان) برادران شیاطین اند.

۲۱- اسراف و ریخت و پاش .. گناهی بزرگ .. است.

۲۲- امام سجاده (ع) در صحیفه سجاده در مورد مصرف درست چه می فرمایند؟ می فرمایند: خداوند، راه های صحیح مصرف و اندازه نکه داشتن در معیشت را به من تعلیم فرما و به لطف خود مرا از تبذیر دور کن.

۲۳- مصرف گرایی چه آسیب های اخلاقی برای مردم ایجاد می کند؟ مدگرایی، خودنمایی، چشم و هم چشمی، تجمل گرایی و اسراف.

۲۴- در جوامع امروز، مصرف گرایی چگونه به محیط زیست آسیب رسانده است؟

در جوامع امروز، مصرف گرایی به شدت به محیط زیست آسیب رسانده است. انسان ها مواد اولیه را از طبیعت می گیرند و با آنها کالا تولید می کنند و بعد دوباره به صورت زباله به طبیعت بر می گردانند. در گذشته مقدار زباله ها این قدر زیاد نبود. اما امروزه با تولید انبوه صنعتی، همه روزه مقدار زیادی زباله تولید می شود.

۲۵- در گذشته به چه روش هایی زباله ها را از محیط زندگی دور می کردند؟ زباله ها را می سوزانند یا در مناطقی از زمین دفن می کنند.

۲۶- چرا باید تا حد امکان از مصرف نایلون و ظروف یک بار مصرف پلاستیکی خودداری کرد؟ چون پلاستیک بیش از صد سال در طبیعت می ماند و طول می کشد تا تجزیه شود.

۲۷- کیسه های نایلونی چه ضررهایی برای طبیعت دارد؟ کیسه های نایلونی در صورت وارد شدن به آب ها موجب خفگی دلفین ها، لاک پشت ها و پرندگان دریایی می شوند. ترکیبات شیمیایی نایلون ها، خاک را آلوده می کند و از طریق گیاهان به زنجیره غذایی انسان وارد می شود و به سلامت انسان ضرر می رساند.

۲۸- چرا باتری بعنوان یک زباله خطرناک است؟ به دلیل داشتن مواد شیمیایی

۲۹- دو راه حل مناسب برای کاهش مصرف پلاستیک بنویسید.

برگزاری مراسم افطاری و نذری با ظروف دائمی و استفاده از زنبیل یا کیسه پارچه ای بجای کیسه های پلاستیکی.

۳۰- ما چگونه می توانیم به بازیافت زباله کمک کنیم؟ ما در خانه یا مدرسه زباله های قابل بازیافت را با بقیه مخلوط نمی کنیم. کاغذ و مقوا، بطری های پلاستیکی، پوست میوه ها، قوطی های فلزی و شیشه ای را از سایر زباله ها جدا کنیم تا بازیافت شوند. با عمل بازیافت، از این مواد می توان دوباره مواد جدیدی تولید کرد.

بازیافت زباله

استاندارد ایران

۳۱- این علامت ها نشانه چیست؟

تهیه کننده علی ندافی

درس نهم (من کجا زندگی می کنم)

سؤالات متن مطالعات اجتماعی هفتم

۱- هر مکان دارای چند نوع ویژگی است؟ دو نوع: ۱- ویژگی های طبیعی ۲- ویژگی های انسانی

۲- ویژگی های طبیعی یک مکان شامل چه مواردی است؟

شامل موقعیت جغرافیایی، نوع آب و هوا، ناهمواری ها، رودها، پوشش گیاهی، زندگی جانوری و ...

۳- ویژگی های انسانی یک مکان شامل چه مواردی است؟ شامل تعداد جمعیت، فعالیت های اقتصادی، سواد، زبان، آثار تاریخی و ...

۴- دانش جغرافیا چه کمکی به ما می کند؟

به ما کمک می کند که ویژگی های طبیعی و انسانی مکان های مختلف را بشناسیم و رابطه بین این ویژگی ها را بفهمیم.

۵- جغرافی دان ها معمولا کار خود را چگونه آغاز می کنند؟ کار خودشان را با پرسش هایی در باره یک مکان آغاز می کنند و سپس در باره این پرسش ها تحقیق می کنند تا پاسخ آنها را پیدا کنند.

۶- پرسش های جغرافیایی با چه کلماتی آغاز می شود؟ با کلماتی مانند کجا؟ چرا؟ چگونه؟ چه موقع؟ و چه کسانی .

۷- جغرافی دانان از چه ابزار و وسایلی برای شناخت محیط استفاده می کنند؟

نقشه - عکس - کره جغرافیایی - کتابها و فرهنگ نامه ها - رایانه و اینترنت .

۸- چرا نقشه وسیله مهمی در جغرافیا است؟ زیرا از طریق آن اطلاعات زیادی به دست می آوریم، نقشه ها محل دقیق پدیده های طبیعی مانند کوه، رود، جنگل و پدیده های انسانی مثل راه ها، پل ها، سدها و ... را نشان می دهند.

۹- چند مورد از انواع گوناگون نقشه ها را نام ببرید؟

نقشه ناهمواری ها، نقشه تقسیمات کشوری (استان ها)، نقشه راه ها، نقشه گردشگری و اطلس ها.

۱۰- نقشه را تعریف کنید؟ نقشه، تصویری از سطح زمین است که به نسبت مورد نیاز کوچک شده است.

۱۱- مقیاس خطی چیست؟ و چه کمکی به ما می کند؟ در زیر هر نقشه، خطی را مشاهده می کنید که به آن مقیاس خطی می گویند و

با استفاده از آن می توانید فاصله واقعی مکان ها را روی زمین محاسبه کنید.

۱۲- فاصله بین نقطه الف تا ب بر روی نقشه ۵ سانتیمتر است، اگر یک سانتیمتر این نقشه برابر با ۲۰۰ متر باشد فاصله این دو نقطه چقدر است؟

$$x = \frac{200 \times 5}{1} = \frac{1000}{1} = 1000 \text{ متر}$$

۱۳- انواع عکس های جغرافیایی را نام ببرید؟ عکس های معمولی - عکس های هوایی - تصاویر ماهواره ای .

۱۴- عکس های معمولی را در جغرافیا توضیح دهید؟

عکس های معمولی با دوربین از مناظر طبیعی، شهرها، خانه ها و فعالیت های انسانی گرفته می شود.

۱۵- عکس های هوایی را توضیح دهید؟

برای تهیه نقشه های جغرافیایی استفاده می شود. این عکس ها با دوربین هایی که در هواپیما نصب شده گرفته می شود.

۱۶- تصاویر ماهواره ای را توضیح دهید؟ تصاویر ماهواره ای توسط ماهواره ها تهیه و به زمین فرستاده می شوند. از این تصاویر نیز اطلاعات زیادی در باره مکان ها به دست می آوریم.

۱۷- کره جغرافیایی چیست؟

کره جغرافیایی نمونه کوچکی از کره زمین است که می توان شکل واقعی بخش های مختلف سیاره زمین را روی آن مشاهده کرد.

۱۸- از کتاب ها و فرهنگ نامه های جغرافیایی چه اطلاعاتی می توان بدست آورد؟

با مطالعه آنها می توانیم با مکان های مختلف و شیوه های زندگی مردم در این مکان ها آشنا شویم.

۱۹- رایانه و اینترنت چه کمکی به آموزش جغرافیا می کند؟

از لوح های فشرده (CD) می توانیم اطلاعات بسیار خوبی در باره موضوعات جغرافیایی به دست بیاوریم. امروزه از طریق وارد شدن به پایگاه های اینترنتی، می توان اطلاعات را به صورت متن، تصویر، نقشه و حتی فیلم بدست آورد.

تهیه کننده علی ندافی

درس دهم (ایران، خانه ما)

سؤالات متن مطالعات اجتماعی هفتم

۱- علت اصلی طمع برخی از کشورهای استعمارگر به کشور ما چیست؟

ایران عزیز ما، دارای فرهنگ و تمدن چند هزار ساله و بسیار عمیق و ارزشمندی است و دارای منابع طبیعی و انسان های هوشیار و پرتوان فراوانی است. علت اصلی طمع برخی کشورهای استعمارگر به کشور ما نیز، همین منابع و استعداد های فراوان و همچنین مقاومت مردم این سرزمین در مقابل زورگویی های دیگران است.

صحيح (*) غلط ()

۲- ایران یکی از کشورهای نسبتا وسیع جهان است.

۳- وسعت ایران چقدر است؟ ۱۶۴۸۱۹۵ کیلومتر مربع

۴- در سال ۱۳۹۵ جمعیت ایران چقدر بود؟ نزدیک به ۸۰ میلیون نفر

۵- زندگی مردم کشور ایران به چند صورت است؟ شهری، روستایی و عشایری

۶- چرا کشور را به بخشهای مختلف تقسیم کرده اند؟ برای اداره بهتر کشور.

۷- استان چیست؟ برای اداره بهتر کشور، آن را بخشهایی تقسیم کرده اند که به هر یک استان می گویند.

۸- استان بوسیله .. استاندار .. اداره می شود.

۹- هر استان به چند .. شهرستان .. تقسیم می شود و در هر شهرستان تعدادی .. شهر .. و .. روستا .. وجود دارد.

۱۰- شهرها توسط .. شورای اسلامی شهر .. و .. شهردار .. اداره می شود.

۱۱- اعضای شورای شهر را چه کسانی انتخاب می کنند؟ مردم آن شهر

۱۲- شهرداری چگونه موسسه ای است؟

شهرداری موسسه ای است که برای اداره بهتر شهر به وجود آمده و خدماتی به ساکنان شهر ارائه می کند.

۱۳- وظیفه کارکنان شهرداری چیست؟ کارکنان شهرداری برای داشتن شهری زیباتر و آسایش زندگی ساکنان شهر تلاش می کنند.

۱۴- شهرداری برای ارائه خدمات، هزینه های لازم را چگونه تأمین می کند؟

شهرداری بخشی از درآمد خود را از مردم و بخشی را از بودجه عمومی کشور دریافت می کند. برای مثال شهرنشینان که باید هر سال مبلغی به عنوان عوارض نوسازی به شهرداری بپردازند.

۱۵- برخی از مهم ترین خدمات شهرداری را بنویسید؟

- ✓ ایجاد و نگهداری فضای سبز، زیباسازی شهر و احداث بوستان ها و مکان های ورزشی و تفریحی برای کودکان و بزرگسالان.
- ✓ صادر کردن پروانه ساختمان، نظارت بر چگونگی ساخت و سازها و تلاش برای حفظ و تقویت هویت بومی و اسلامی در آنها.
- ✓ توسعه و نظارت بر حمل و نقل عمومی (تاکسی، اتوبوس و مترو) و تأمین آنها.
- ✓ ترویج دین داری و فضیلت های اخلاقی در فضای شهر.
- ✓ احداث، تعمیر یا اصلاح راه های شهری، پل ها، تونل ها و ...
- ✓ ایجاد خانه های سلامت و فرهنگ سراها، برای ترویج سبک زندگی اسلامی و پر کردن اوقات فراغت.

۱۶- روستا ها چگونه اداره می شوند؟ روستاها توسط شورای اسلامی روستا و دهیار اداره می شود. برای تشکیل شورای اسلامی روستا، افراد با تجربه و مورد اعتماد روستا با رأی مردم انتخاب می شوند. این شورا برای اداره روستا و بهتر شدن وضع آن و اقداماتی از قبیل: جلب مشارکت و همکاری های عمومی برای آبادانی بیشتر روستا، شناسایی نیازهای مختلف روستا (مانند ساخت یا تعمیر مدرسه، پل، مسجد، قنات و ...) و تلاش برای رفع آنها و امور دیگر، تصمیم گیری می کند.

۱۷- مردم چگونه می توانند با مشارکت خود، مسئولان اداره شهر یا روستا را یاری رسانند؟

با پرداخت به موقع عوارض و مالیات، با ارائه پیشنهادات سازنده، همکاری و مشارکت عمومی برای آبادانی شهر و روستا

۱۸- همه جای ایران از نظر پستی و بلندی یکسان نیست. صحیح(*) غلط ()

۱۹- ایران از نظر پستی و بلندی به چند بخش تقسیم می شود؟ به دو بخش: مرتفع و بلند- پست و هموار .

۲۰- نواحی مرتفع و بلند قسمت شمالی ایران کدامند؟

- ✓ کوههای آذربایجان در شمال غربی.
- ✓ رشته کوه البرز در شمال.
- ✓ کوههای خراسان در شمال شرقی.

۲۱- قله های آتشفشانی کوههای آذربایجان کدامند؟ سهند - سبلان

۲۲- رشته کوه البرز مانند دیواری دریای.. خزر.. را از قسمت های داخلی کشور جدا می کند.

۲۳- قله های مهم رشته کوه البرز کدامند؟ دماوند - توچال - علم کوه

۲۴- دامنه های شمالی رشته کوه البرز را با دامنه های جنوبی مقایسه کنید؟ در دامنه های شمالی رشته کوه البرز که رو به دریا قرار دارد، برف و باران فراوان می بارد. این دامنه ها پوشیده از جنگل های انبوه است، به عکس، دامنه های جنوبی البرز کم رطوبت مانده و فقط در فصل زمستان برف و باران دریافت می کنند و در نتیجه پوشش گیاهی کمتری دارند.

۲۵- رشته کوه زاگرس در کدام سمت ایران قرار دارد؟

در غرب ایران کشیده شده است و جهت آن شمال غربی-جنوب شرقی (↘) است.

۲۶- دامنه های شمال غربی زاگرس را با دامنه های جنوبی مقایسه کنید؟ در دامنه های شمال غربی برف و باران فراوانی می بارد اما هر چه به سمت جنوب زاگرس پیش می رویم از میزان برف و باران کاسته می شود.

۲۷- قله های بلند زاگرس را نام ببرید؟ **زردکوه - دنا - الوند**

۲۸- قله های بلند نواحی مرکزی ایران را نام ببرید؟ **کرس - شیرکوه - هزار - لاله زار**

۲۹- نواحی پست و هموار ایران شامل .. **دشت ها** .. و .. **جلگه ها** .. می شود.

۳۰- دو دشت وسیع ایران کدامند؟ **دشت کویر - دشت لوت**

۳۱- چرا برخی از دشتهای ایران حاصلخیز هستند؟ به دلیل داشتن **خاک مساعد** و آب و هوای مناسب .

۳۲- جلگه ها زمین های حاصلخیز و مناسبی برای .. **کشاورزی** .. هستند.

۳۳- کوهپایه چیست؟ **زمینهایی که از یکسو به کوه ها و از سوی دیگر به دشت ها مربوط می شود.**

۳۴- معمولا از کدام بخش از مناطق کوهستانی برای چرای دام ها استفاده می شود؟ **کوهپایه**

۳۵- ایران در .. **جنوب غربی** .. قاره آسیا قرار دارد.

سؤالات متن مطالعات اجتماعی هفتم

درس یازدهم (تنوع آب و هوایی ایران)

تهیه کننده علی ندافی

۱- زیستگاه را تعریف کنید. به منطقه بزرگی که در آن مجموعه ای از گیاهان و جانوران خاص زندگی می کنند، زیستگاه می گویند.

۲- یکی از مهمترین عواملی که موجب گوناگونی تنوع زیستگاه ها در کشور شده است، .. **تنوع آب و هوایی** .. است.

۳- در ایستگاه های هواشناسی چه چیزهایی را اندازه گیری می کنند؟

دمای هوا، میزان بارندگی، میزان رطوبت، جهت وزش باد و سرعت وزش باد.

۴- مهمترین عناصر آب و هوا، .. **دما** .. و .. **بارش** .. است.

۵- کارشناسان، آب و هوای یک منطقه را چگونه تشخیص می دهند؟ با اندازه گیری میزان دما و بارش یک مکان، در طی ماه و سال

۶- بارش اشکال مختلف نظیر .. **باران** ..، .. **برف** .. و .. **تگرگ** .. دارد.

۷- میزان دما و بارش را به صورت .. **نمودار** .. نشان می دهند.

۸- دو نمونه از نمودارهای آب و هوایی را نام ببرید؟ **نمودار خطی و نمودار ستونی**

۹- میزان دمای هوای یک ناحیه را با نمودار .. **خطی** .. و با رنگ .. **قرمز** .. نشان می دهند.

۱۰- میزان بارش هوای یک ناحیه را با نمودار .. **ستونی** .. و با رنگ .. **آبی** .. نشان می دهند.

۱۱- به طور کلی ایران دارای چند ناحیه آب و هوایی دارد؟

۱- معتدل و مرطوب **خزری**

۲- معتدل و نیمه خشک **کوهستانی**

۳- گرم و خشک **داخلی**

۴- گرم و شرجی **سواحل جنوب**

۱۲- ناحیه معتدل و مرطوب خزری دارای چه ویژگی هایی است؟

۱- این ناحیه در کنار دریای خزر بین کوه های البرز و دریای خزر واقع شده است.

۲- در تمام ماه های سال بارندگی دارد.

۳- مرطوب ترین ناحیه آب و هوایی ایران به شمار می آید.

۴- میزان بارندگی از غرب به شرق این ناحیه کاهش می یابد.

۵- تابستان ها و زمستان های معتدل دارد.

۱۳- در ناحیه خزری برای کشت محصولات از چه چیز استفاده می شود؟ برای کشت بیشتر محصولات کشاورزی از آب باران (دیم) استفاده می شود و فقط برخی از محصولات مانند برنج به آبیاری نیاز دارند.

۱۴- ناحیه معتدل و نیمه خشک کوهستانی چه ویژگی هایی دارد؟

این ناحیه، کوهستان های مرتفع ایران و کوهپایه های اطراف آنها را در بر می گیرد. در برخی ارتفاعات این ناحیه در هنگام زمستان برف زیادی می بارد و یخبندان های شدید به وجود می آید. به همین دلیل دارای زمستان های سرد و تابستان های معتدل است. این ناحیه، با آنکه تقریباً ۹ ماه از سال بارش دارد، تابستان ها خشک است.

۱۵- چرا در ناحیه معتدل و نیمه خشک کوهستانی امکان کشت دیم وجود دارد؟ به دلیل بارش باران کافی در طی سال.

۱۶- پوشش گیاهی در ارتفاعات ناحیه معتدل و نیمه خشک کوهستانی چگونه است؟

در ارتفاعات این ناحیه جنگل ها و مراتعی سر سبز روئیده است.

۱۷- ناحیه گرم و خشک داخلی شامل کدام نواحی است؟ شامل نواحی مرکزی ایران است و تابستانهای گرم و خشک دارد.

۱۸- خشکی ناحیه گرم و خشک داخلی به چه دلیل است؟ چون فقط در چند ماه از سال، آن هم به مقدار کم باران می بارد.

۱۹- در ناحیه گرم و خشک داخلی اختلاف دمای شب و روز چگونه است؟ اختلاف دمای شب و روز زیاد و تابستانها هوا بسیار گرم

۲۰- پوشش گیاهی ناحیه گرم و خشک داخلی ایران چگونه است؟ این ناحیه از نظر پوشش گیاهی فقیر است و تنها گیاهان خشک پسند مانند درختان تاغ و گز و بوته های خاردار در آنجا قادر به رشد و نمو هستند.

۲۱- ناحیه گرم و شرجی سواحل جنوب ایران از کجا تا کجا کشیده شده است؟

این ناحیه در کناره های خلیج فارس و دریای عمان، از جلگه خوزستان تا بندر چابهار کشیده شده است.

۲۲- آب و هوای ناحیه گرم و شرجی سواحل جنوب ایران چگونه است؟ تابستان های بسیار گرم و زمستان های ملایم دارد.

۲۳- چرا ناحیه ساحلی جنوب ایران جزء نواحی خشک است؟ زیرا میزان بارندگی در این ناحیه بسیار کم است.

۲۴- چرا در ناحیه گرم و شرجی سواحل جنوب ایران حالت شرجی به وجود می آید؟

به دلیل وجود دریا و تبخیر آب های آن نم هوا زیاد است، حالت شرجی به وجود می آید.

۲۵- ناحیه شمال و جنوب ایران هر دو در کنار دریا قرار دارند، اما در ناحیه شمال بارندگی بسیار زیادتر است، علت این امر چیست؟ به دلیل وجود رشته کوه البرز و همچنین نفوذ هوای سرد از شمال دریای خزر.

۲۶- برای هر ناحیه آب و هوایی ایران دو شهر را نام ببرید.

۱- معتدل و مرطوب خزری : رشت - ساری

۲- معتدل و نیمه خشک کوهستانی : زنجان - کرمانشاه

۳- گرم و خشک داخلی : یزد - کرمان

۴- گرم و شرجی سواحل جنوب : بندر عباس - بوشهر

۱- چه عاملی موجب شده است که ایران تنوع زیادی در گونه های گیاهی و جانوری داشته باشد؟ **شرایط جغرافیایی**

۲- تاکنون حدود .. ۹۰۰۰۰ .. گونه گیاهی و حدود .. ۶۰۰۰۰ .. گونه حشرات را در ایران تخمین زده اند.

۳- کدام گونه های گیاهی و جانوری مخصوص سرزمین ایران است؟ **سوسن چلچراغ، سمندر لرستانی و لاله وازگون.**

۴- چرا زیستگاه ها تخریب می شوند؟

✓ **فعالیت های نادرست انسان ها**

✓ **از بین بردن جنگل ها و مراتع بدون تفکر و برنامه ریزی**

✓ **شکار بیش از حد و صید بی رویه**

✓ **تولید زباله های زیان آور**

✓ **گازهای سمی که از اتومبیل ها یا کارخانه ها و سم هایی که در آفت کش های کشاورزی وجود دارد.**

۵- مهمترین عامل از بین رفتن یا در معرض خطر قرار گرفتن برخی از گونه های گیاهی و جانوری چیست؟

فعالیت های نادرست انسان ها

۶- انسان در بهره برداری از طبیعت و رفع نیازهای خود چگونه باید عمل کند؟

باید طوری برنامه ریزی و عمل کنیم که کمترین آسیب به محیط وارد شود.

۷- نابود شدن درختان جنگلی در یک ناحیه چه نتایجی دارد؟

با نابودی جنگل، جانورانی که غذایشان را در این جنگل ها به دست می آورند، از بین می روند و تعادل طبیعت به هم می خوردند.

۸- شکار بیش از حد و صید بی رویه جانوران چه پیامدی به دنبال دارد؟

باعث کاهش بعضی گونه های جانوری شده و به تدریج نسل این گونه ها رو به کاهش می گذارد یا در خطر انقراض قرار می گیرند.

۹- یکی از چیزهایی که حیات زیستگاه ها را تهدید می کند، .. **زباله** .. است.

۱۰- چرا زباله ها حیات زیستگاه ها را تهدید می کنند؟

زیرا بسیاری از زباله هایی که ما تولید می کنیم، زیان آورند و سال های زیاد در محیط باقی می ماند.

۱۱- مهمترین دلایل حفاظت از زیستگاه ها را بنویسید؟

۱- **سپاسگزاری از نعمت های خداوند** ۲- **لذت بردن از زیبایی ها و تفکر در آفرینش** ۳- **حق حیات** ۴- **وابستگی موجودات**

زنده به یکدیگر ۵- فواید گیاهان و جانوران

۱۲- یکی از راه های شکرگزاری از نعمت های الهی چیست؟ **رابطه درست و صحیح با طبیعت**

۱۳- تخریب زیستگاه ها چگونه آرامش انسان را بهم می زند؟

اگر زیستگاه ها تخریب یا نابود شوند، انسان از نعمت استفاده و دیدن این زیبایی ها محروم می شود.

۱۴- آیا انسان تنها موجودی است که حق حیات دارد؟ **خیر، سایر موجودات زنده هم حق حیات دارند آنها نیز، مخلوق خداوند هستند**

۱۵- انسان ها تا چه حد می توانند از طبیعت استفاده کنند؟ **فقط در حدی که نیازهایش را برآورده کنند، از طبیعت بهره برداری**

کنند و حق ندارند به دلیل زیاده روی در مصرف یا سودجویی، گونه ها را نابود کنند.

۱۶- وقتی برخی از گونه های یک زیستگاه نابود می شود چه مشکلی پیش می آید؟

غذای برخی گونه های دیگر کم می شود و آن گونه نیز شروع به کاهش می کند، در نتیجه تعادل زندگی در آنجا به هم می خورد.

۱۷- گیاهان و جانوران چه فوایدی برای انسان دارند؟

بعضی از جانوران و گیاهان منابع غذایی برای انسان ها هستند. ما از گوشت برخی دام ها یا پرندگان و میوه ها، غلات، سبزیجات و چای تغذیه می کنیم. بعضی از گیاهان خاصیت دارویی دارند و برای درمان بیماری ها استفاده می شوند.

۱۸- گیاهان دارویی چگونه می تواند به اقتصادی کشور کمک نماید ؟

ایران یکی از کشورهای پر محصول در زمینه گیاهان دارویی است. توجه به فعالیت های علمی در زمینه گیاهان دارویی و همچنین توسعه فعالیت های اقتصادی مرتبط با آنها، می تواند کمک جدی برا اقتصاد کشور باشد.

۱۹- مهمترین وظیفه سازمان حفاظت از محیط زیست چیست؟مراقبت از زیستگاههای طبیعی و جلوگیری از تخریب و آلودگی آنها .

۲۰- یکی از مشاغل مهم در سازمان حفاظت از محیط زیست .. محیط بانی .. است.

۲۱-وظایف محیط بانان چیست؟ محیط بانان مسئول اجرای قوانین و مقررات محیط زیست در یک منطقه هستند و از منطقه تحت نظارت خود، بازدید می کنند و کلیه رویدادها یا فعالیت هایی را که موجب تخریب محیط زیست می شوند شناسایی می کنند.

۲۲-محیط بان ها چه مواردی را به سازمان حفاظت از محیط زیست گزارش می کنند؟

قطع درختان، بوته کنی، شکار غیر قانونی، روشن کردن آتش، آلودگی های محیط زیستی یا سیل و طغیان رودخانه ها.

۲۳-آیا حفاظت از محیط زیست فقط وظیفه سازمان حفاظت از محیط زیست است؟خیر، وظیفه همه ماست.

۲۴- منطقه حفاظت شده به چه منطقه ای گفته می شود؟

سازمان حفاظت محیط زیست، برخی از مناطق کشور را که در آنجا حفظ و تکثیر نسل جانوران یا گیاهان اهمیت خاصی دارد، به عنوان منطقه حفاظت شده اعلام می کند. این منطقه ممکن است جنگل یا مرتع یا دشت و کوهستان باشد.

۲۵-برخی از کارهایی که شما می توانید برای حفاظت از محیط زیست انجام دهید را بنویسید؟

- ✓ هرگز گل ها را نچینید.
- ✓ در صورت امکان در محل زندگی خود درخت و گل بکارید.
- ✓ می توان با گذاشتن یک ظرف آب در حیاط خانه به صدها پرنده کمک کرد.
- ✓ ته مانده سفر را در گوشه بالکن یا باغچه بریزیم تا به تغذیه پرندگان کمک کنیم.
- ✓ در مصرف کاغذ و دستمال کاغذی بسیار دقت کنیم و آنها را جدا کنیم تا بازیافت شوند.
- ✓ حیوانات خشک شده یا اعضای آنها را نخریم و یا تبلیغ نکنیم.
- ✓ در منطقه جنگلی تا حد امکان آتش روشن نکنیم و اگر این کار را کردیم هنگام ترک محل آنرا خاموش کنیم.
- ✓ زباله ها را در جنگل رها نکنیم و زباله های خانه مان را نیز، تا جایی که می توانیم تفکیک کنیم.
- ✓ اگر آلودگی مهمی در محل زندگی شما رخ داد با مسئولان سازمان محیط زیست یا شهرداری منطقه تماس بگیرید.

۲۶-سه مورد از مناطق حفاظت شده ایران را نام ببرید؟

منطقه جنگل حرا در آب های خلیج فارس، دشت ارژن در فارس و اشترانکوه در لرستان.

۲۷-در منطقه حفاظت شده چه مقرراتی وجود دارد؟شکار و صید یا قطع درختان و از بین بردن گیاهان در این منطقه ممنوع است.

۲۸-اصل ۵۰ قانون اساسی چه چیزی را مطرح می کند؟در جمهوری اسلامی ایران، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل های بعد باید در آن حیات رو به رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می گردد و ...

۱- جمعیت ایران چند نفر است؟ **بیش از ۸۰ میلیون نفر**

۲- با توجه به نقشه صفحه ۷۴ و راهنمای آن، ابتدا جمعیت کشورها را محاسبه کنید و سپس به ترتیب در جدول بنویسید.

رتبه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
نام کشور	پاکستان	ترکیه، ایران	عراق	افغانستان	عربستان	آذربایجان	امارات	ترکمنستان	کویت
جمعیت (میلیون)	۱۹۷	۸۱	۳۸	۳۵	۳۳	۱۰	۱۰	۶	۴

۳- ایران در بین کشورهای همسایه از نظر جمعیت در چه رتبه ای قرار دارد؟ **رتبه دوم**

۴- جمعیت چگونه افزایش می یابد؟

اگر تعداد افرادی که متولد می شوند بیشتر از افرادی که از دنیا می روند باشد، جمعیت افزایش می یابد.

۵- در چه صورت جمعیت کاهش می یابد؟

اگر تعداد افرادی که متولد می شوند کمتر از افرادی که از دنیا می روند باشد، جمعیت کاهش می یابد.

۶- محاسبات نشان می دهد رشد جمعیت در بعضی از کشورها زیاد و در بعضی از کشورها کاهش یافته است. صحیح (*) غلط ()

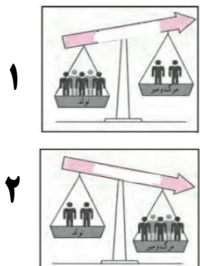
۷- رشد منفی جمعیت چیست؟ **وقتی تعداد زاد و ولدها کمتر از مرگ و میرها باشد به این رشد، رشد منفی می گویند.**

۸- در کشورهایی که تشکیل خانواده در آنها کمتر صورت می گیرد دارای رشد منفی در جمعیت نمی باشند. صحیح () غلط (*)

۹- وقتی رشد جمعیت منفی می شود کشورها با چه مشکلاتی روبرو می شوند؟ **جمعیت جوان کاهش و تعداد سالمندان افزایش میابد**

و جامعه از نیروی جوان که می تواند کار کند و با فعالیتهای اقتصادی و آموختن علم به پیشرفت کشور کمک کند، محروم میشود.

۱۰- عکس شماره یک و دو به ترتیب کدام گزینه را نشان می دهند؟

الف) افزایش جمعیت - کاهش جمعیت (*)

ب) کاهش جمعیت - افزایش جمعیت ()

ج) هر دو افزایش جمعیت ()

د) هر دو کاهش جمعیت ()

۱۱- جمهوری اسلامی ایران در بین کشورهای همسایه خود، کشوری پر جمعیت است. صحیح (*) غلط ()

۱۲- به چه دلیل امکان افزایش جمعیت تا دو برابر در ایران وجود دارد؟

به دلیل وسعت زیاد و منابع و ثروت های طبیعی فراوان.

۱۳- چگونه می توان جمعیت ایران را تا دو برابر افزایش داد؟ **با برنامه ریزی مناسب.**

۱۴- جمعیت را به چند گروه سنی مختلف تقسیم می کنند؟

گروه یک کودکان و جوانان (یکسال تا ۲۵ سال)

گروه دوم بزرگسالان (۲۶ سال تا ۶۵ سال)

گروه سوم سالمندان (بیشتر از ۶۵ سال)

۱۵- اگر در کشور ما زاد و ولد کم شود در آینده با چه مشکلاتی روبه رو می شویم؟

کاهش نیروی کار فعال، افزایش هزینه های بیمه، کم شدن فعالیت های اقتصادی، کم شدن نیروی نظامی .

۱۶- در کشورهایی که رشد جمعیت زیاد است کدام گروه سنی افزایش می یابد؟ گروه کودکان، نوجوانان و جوانان (۱ تا ۲۵ سال)

۱۷- داشتن جمعیت جوان برای کشور ما چه مزایایی دارد؟ از نیروی فعال و پر انرژی جوان می توان بهره برد و کشور در آینده نیازمند نیروی کار نخواهد بود، افزایش تولید و درآمد و رونق اقتصادی کشور.

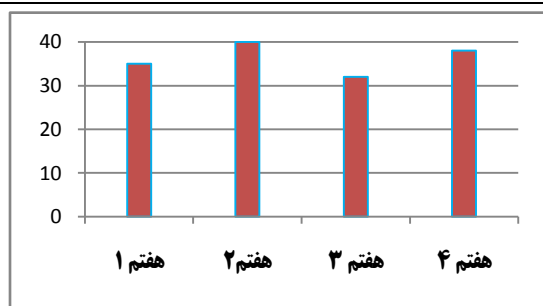
۱۸- در کشور ما .. مرکز آمار ایران .. مسئولیت سرشماری جمعیت را بر عهده دارد.

۱۹- وظیفه مرکز آمار ایران چیست؟

این مرکز، اطلاعات مختلف مربوط به جمعیت را جمع آوری و در کتاب ها یا نشریات الکترونیکی منتشر می کند.

۲۰- مرکز آمار اطلاعاتی را که جمع آوری می کند چگونه منتشر می کند؟ از طریق کتاب ها، نشریات و پایگاه اینترنتی.

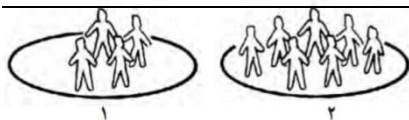
۲۱- با وارد شدن به پایگاه اینترنتی مرکز آمار ایران می توانیم اطلاعات مورد نظر در باره جمعیت را به دست بیاوریم. صحیح(*) غلط ()

۲۲- تعداد جمعیت کلاس های هفتم مدرسه تان را پرس و جو کنید.

سپس این تعداد را روی یک مقوا به صورت نمودار ستونی نمایش دهید.

۲۳- تراکم جمعیت چیست؟ به نسبت افرادی که در یک جا زندگی می کنند به مساحت آنجا، تراکم جمعیت آن مکان می گویند.

۲۴- تراکم جمعیت در کدام عکس بیشتر است؟ عکس شماره ۲

۲۵- تراکم جمعیت یک منطقه را چگونه محاسبه می کنند؟ تعداد جمعیت آن منطقه را بر مساحت آن تقسیم می کنند.

۲۶- فرمول تراکم جمعیت را بنویسید.

$$\text{تراکم جمعیت} = \frac{\text{جمعیت}}{\text{مساحت}}$$

۲۷- جمعیت شهری ۶۵۰۰۰۰ نفر و مساحت آن ۱۶۲۵۰ کیلومتر است، تراکم این شهر چقدر است؟

$$\frac{۶۵۰۰۰۰}{۱۶۲۵۰} = ۴۰ \text{ نفر}$$

۲۸- با توجه به اعداد جدول، تراکم جمعیت را در استان های البرز و سیستان و بلوچستان (به عنوان نمونه) حساب کنید.

بنویسید تراکم جمعیت در استان شما چقدر است؟

استان	جمعیت (نفر)	مساحت (کیلومتر مربع)	تراکم (نفر در کیلومتر مربع)
سیستان و بلوچستان	۲۵۳۴۳۲۷	۱۸۱۷۸۵	۱۴
البرز	۲۴۱۲۵۱۳	۵۱۲۵	۴۷۱
استانی که در آن زندگی می کنید؟			

۲۹- تراکم جمعیت کشورمان در سال ۱۳۹۵ چند نفر در کیلومتر مربع بود؟ این تراکم چگونه محاسبه شده است؟

حدود ۴۹ نفر در کیلومتر مربع. (با تقسیم ۸۰۰۰۰۰۰ نفر بر ۱۶۴۸۱۹۵ کیلومتر مربع)

۳۰- چرا در بخشی از نواحی داخلی ایران جمعیت بسیار کمی زندگی می کنند؟

به دلیل کمبود بارندگی، آب و هوای گرم و خشک و خاک نامساعد و شور.

۳۱- با وجود شرایط دشوار در نواحی داخلی ایران، چگونه مردم سهم مهمی در تمدن ایران داشته اند؟

با سخت کوشی، پشتکار و خلاقیت

۳۲- کدام مناطق ایران خالی از جمعیت است؟ دشت لوت و دشت کویر

۳۳- تراکم جمعیت در نواحی داخلی ایران چگونه است؟

در بخشی از نواحی داخلی ایران به دلیل کمبود بارندگی، آب و هوای گرم و خشک و خاک نامساعد و شور، جمعیت بسیار کمی زندگی می کنند. بعضی جاها مثل دشت لوت و دشت کویر خالی از جمعیت است.

۳۴- پر جمعیت ترین و پرتراکم ترین ناحیه کشور مان کجاست؟

الف) ناحیه خوزستان () ب) منطقه شهری تهران (*) ج) کناره های دریای خزر () د) کوهپایه های زاگرس ()

۳۵- چرا منطقه شهری تهران پر جمعیت ترین و پرتراکم ترین ناحیه کشور است؟

به دلیل اینکه تهران پایتخت کشور است و در این شهر سازمان های مهم دولتی، دانشگاه ها، بیمارستانها و صنایع زیاد مستقر است.

۳۶- جمعیت زیاد در تهران و شهرهای پر جمعیت چه مشکلاتی را بوجود آورده است؟

آلودگی هوا، ترافیک، آلودگی صوتی و هزینه های بالای زندگی بر مردم.

۳۷- دومین ناحیه پرتراکم در کشور ما کجاست؟ جلگه های کناره دریای خزر.

۳۸- علت رونق کشاورزی در جلگه های کناره دریای خزر چیست؟

به دلیل باران کافی و آب فراوان و هوای معتدل و خاک حاصلخیز کشاورزی.

۳۹- علت جذب جمعیت در ناحیه خوزستان چیست؟ به دلیل داشتن منابع نفت و گاز.

۴۰- به چه دلیل کوهپایه های البرز و زاگرس و دشت ها جمعیت زیادی را به خود جذب کرده است؟ خاک حاصلخیز و بارندگی کافی

۴۱- متن صفحه ۷۸ را بخوانید، سپس روی کاغذ جدولی با دو ستون رسم کنید در یک ستون نام ناحیه و در ستون دیگر عوامل مؤثر

در پراکندگی جمعیت آن ناحیه را بنویسید.

نام ناحیه	عوامل مؤثر در پراکندگی جمعیت
دشت لوت و دشت کویر	کمبود بارندگی، آب و هوای گرم و خشک و خاک نامساعد و شور
جلگه های کناره دریای خزر	باران کافی، آب فراوان، هوای معتدل و خاک حاصلخیز
ناحیه خوزستان	داشتن معادن و ذخایر نفت و گاز
کوهپایه های البرز و زاگرس و دشت ها	خاک حاصلخیز و بارندگی کافی

۴۲- با کمک معلم محل تقریبی شهر یا روستای زندگی خود را روی نقشه پراکندگی جمعیت علامت بزنید. آیا شما در منطقه پرتراکم

زندگی می کنید یا کم تراکم؟

دانش آموزان با توجه به نقشه صفحه ۷۷ کتاب منطقه محل زندگی خود را انتخاب کنید و به این سؤال را پاسخ دهید.

۱- انسان ها از منابع گوناگون چه استفاده هایی می کنند؟

از این منابع برای تأمین غذا، پوشاک، وسایل زندگی، پخت و پز، رفت و آمد و همه نیازهای دیگر خود استفاده می کنند.

۲- برای جلوگیری از کاهش یا به خطر افتادن منابع، چه باید کرد؟ باید راه های استفاده صحیح از منابع را یاد بگیریم.

۳- آب و خاک از منابع محدود هستند. صحیح(*) غلط ()

۴- مردم در چه فعالیت هایی (در منزل، شهر، روستا، مدرسه و ...) از آب استفاده می کنند؟ آب آشامیدنی، آبیاری باغچه ها، تهیه

غذا، استحمام، شستن ماشین، شستن ظروف و لباس ها، آب مصرفی کوثر، نظافت خانه، شستن دست و ...

۵- آب مورد نیاز انسان چگونه تأمین می شود؟ از آب های سطحی (رودها) یا آب های زیرزمینی (چاه، چشمه و قنات).

۶- کدام یک از موارد زیر جزء آب های زیرزمینی نیست؟

الف) چاه () ب) رودها (*) ج) چشمه () د) قنات ()

۷- به شکل چرخه (گردش) آب در طبیعت (صفحه ۷۹) توجه کنید و مقابل اعداد ۱ تا ۵، هر مرحله توضیح دهید.

۱- بخار: بر اثر تابش نور خورشید آب از سطح دریاها و اقیانوس ها تبخیر شده و این بخار در جو بالا می رود.

۲- ابر: بخارهای آب در کنار هم قرار گرفته و تشکیل ابر می دهند.

۳- بارش: وقتی آب متراکم شد هوا نمی تواند وزن آنرا تحمل کند آب ها به شکل برف، باران یا تگرگ به زمین بر می گردد.

۴- جریان: بارش بر روی سطح زمین جاری شده و روان آب ها را ایجاد می کنند.

۵- نفوذ: ریختن آبها به داخل دریاچه ها و برکه ها یا فرو رفتن در زمین.

۸- کشور ما دارای منابع محدود است. صحیح(*) غلط ()

۹- میانگین بارش سالانه کشور ما حدود ۲۳۰ میلی متر است.

روی نمودار مقابل این میانگین را با برخی از کشورهای همسایه مقایسه کنید. چه نتیجه ای می گیرید؟

کشور ایران نسبت به اغلب کشورهای همسایه دارای بارش سالانه کمی است و جزء کشورهای کم باران

محسوب می شود و ما باید در مصرف آب صرفه جویی کنیم و از هدر دادن آن پرهیز کنیم.

۱۰- یکی از منابع مهم تأمین آب شهرنشینان و روستاییان، .. رودها .. هستند.

۱۱- اغلب رودهای دائمی و پر آب ایران از کوه های .. البرز .. و .. زاگرس .. سرچشمه می گیرند.

۱۲- چرا رودهای پر آب ایران قابل کشتیرانی نیستند؟ چون از شیب های تند کوهستانی جاری می شوند، قابل کشتیرانی نیستند.

۱۳- کدام رود ایران قابل کشتیرانی است؟ فقط در بخشی از رود کارون

۱۴- رودهای ایران از نظر جهت جریان آب به چند حوضه آبریز تقسیم می شوند؟

۱- حوضه آبریز دریای خزر ۲- حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان ۳- حوضه آبریز داخلی

۱۵- رودهایی که از کوه های البرز و ارتفاعات شمالی کشور سرچشمه می گیرند به کدام حوضه آبریز می ریزند؟

الف) خلیج فارس () ب) دریای خزر (*) ج) دریای عمان () د) داخلی ()

۱۶- رودهایی که از کوه های زاگرس یا کوه های پراکنده داخلی سرچشمه می گیرند به کجا می ریزند؟

الف) خلیج فارس () ب) دریای خزر () ج) خلیج فارس و دریای عمان (*) د) داخلی ()

۱۷- رودهای موقتی یا فصلی در کدام حوضه آبریز ایران وجود دارد؟

الف) خلیج فارس () ب) دریای خزر () ج) دریای عمان () د) داخلی (*)

۱۸- رودهای حوضه آبریز داخلی به کجا می ریزند؟

به دریاچه ها و باتلاق های داخلی یا زمین های اطراف خود نفوذ می کنند و معمولاً موقت یا فصلی هستند.

۱۹- چرا با آنکه کشور ایران از شمال و جنوب به دریاهای بزرگی راه دارد با مشکل کمبود آب مواجه است؟

چون آب دریاها شور و غیر قابل استفاده برای آشامیدن و کشاورزی است و در نواحی شمالی، رشته کوه البرز مانع نفوذ بادهای مرطوب به داخل کشور می شود و در نواحی داخلی گرمای زیاد مانع از تشکیل ابر و بارندگی می شود.

۲۰- آیا تاکنون نام سواحل مکران را شنیده اید؟

با معلم خود این محدوده را در نقشه مشخص کنید.

ساحل مکران به خط ساحلی ایران در محدوده دریای عمان گفته می شود. بیشتر خط ساحلی

مکران در استان سیستان و بلوچستان است و تنها بندر اقیانوسی ایران یعنی چابهار، در آنجا

قرار دارد. ساحل بکر و دست نخورده و عاری از زباله های انسانی و صخره های بلند از ویژگی های این منطقه است.

۲۱- میزان مجاز مصرف آب برای یک نفر در شبانه روز چقدر است؟ ۱۵۰ لیتر

۲۲- میزان متوسط مصرف آب در ایران برای یک فرد چقدر است؟ ۲۵۰ تا ۳۰۰ لیتر

۲۳- هر یک لیتر آب تقریباً معادل .. ۴ .. لیوان است.

۲۴- چه عاملی موجب شده است که مصرف آب روز به روز بیشتر شود؟ تغییر شیوه های زندگی

۲۵- حفر چاه های آب غیر مجاز چه زیان هایی دارد؟ موجب آسیب به زمین و منابع آبی می شود.

۲۶- برای مصرف درست آب چه نکاتی را باید رعایت کنیم؟

در موقع حمام کردن یا مسواک زدن، شیر آب را باز نگذاریم. شیرهای آب را همیشه بازدید و تعمیر کنیم تا چکه نکنند.

۲۷- در هنگام دوش گرفتن به طور متوسط هر دقیقه .. ۲۰ لیتر .. آب مصرف می شود.

۲۸- چه کمکی ما برای آلوده نکردن آب می توانیم بکنیم؟ زباله ها را در رودها و آب های جاری نریزیم. از نظر اسلام آلوده کردن

آبها گناه است. از مواد شوینده که ترکیبات شیمیایی دارند، کمتر استفاده کنیم. چون این مواد آبهای زیرزمینی را آلوده می کنند.

۲۹- اگر ۱۰ دقیقه زمان دوش گرفتن در حمام طول بکشد چند لیتر آب (معادل چند لیوان) مصرف می شود؟ (حساب کنید)

هر دقیقه ۲۰ لیتر آب مصرف می شود، ۱۰ دقیقه استحمام می شود ۲۰۰ لیتر. هر لیتر معادل ۴ لیوان آب است ۲۰۰ را در ۴ ضرب

می کنیم که می شود معادل ۸۰۰ لیوان .

۳۰- اگر شعری در باره آب می دانید، در کلاس بخوانید. آب را گل نکنیم، در فرو دست انگار گفتی می خورد آب، یا که در بیشه

ای دور سیره ای پر می شویدی، یا در آبادی کوزه ای پر می گردد.... (سهراب سپهری)

۳۱- خاک چه اهمیتی در زندگی موجودات زنده دارد؟

بدون وجود خاک سالم حیات روی زمین امکان پذیر نیست و حدود ۹۵٪ غذای انسان ها مستقیم و غیر مستقیم از زمین می باشد.

۳۲- خاک یک منبع مهم تأمین .. غذا.. است .

۳۳- چند کاربرد خاک را در زندگی انسان نام ببرید. دامپروری - جنگل و درختکاری - کشاورزی - مصالح ساختمانی.

۳۴- خاک چگونه تشکیل می شود؟ خاک لایه نازکی از پوسته زمین است که از خرد شدن سنگ ها پدید آمده است. خاک طی زمان طولانی با توجه به عواملی مانند سنگ ها، آب، دمای هوا و موجودات زنده یک منطقه تشکیل می شود.

۳۵- علت تنوع خاک ها چیست؟ چون در هر نوع خاک مواد معدنی خاصی وجود دارد .

۳۶- خاک مناطق جلگه ای ایران را با خاک مناطق مرکزی مقایسه کنید.

در جلگه ها و اطراف رودها و برخی کوه پایه ها خاک های حاصلخیزی وجود دارد که مواد آلی و معدنی مناسب دارند. برعکس، خاک برخی مناطق مرکزی، شرقی یا جنوبی کشور به علت وجود نمک یا آهک در خاک، برای کشاورزی مناسب نیست.

۳۷- در کدام مناطق کشور ما خاک حاصلخیز وجود دارد؟ چرا؟

در جلگه ها و اطراف رودها و برخی کوه پایه ها بعلت وجود مواد آلی و معدنی مناسب .

۳۸- چه مناطقی از کشور و به چه علت برای کشاورزی مناسب نیست؟

برخی مناطق مرکزی، شرقی یا جنوبی کشور به علت وجود نمک یا آهک در خاک.

۳۹- چرا در مناطق مرکزی ایران گیاهک (هوموس) خاک بسیار کم است؟

در این مناطق به علت خشکی هوا و کمبود بارندگی، گیاهک (هوموس) خاک بسیار کم است.

۴۰- در کدام مناطق ایران هوموس خاک کم است؟

الف) مناطق جلگه ای () ب) مناطق کوهپایه ای () ج) مرکزی، شرقی و جنوبی (*) د) همه موارد ()

۴۱- برای آنکه یک سانتی متر خاک زراعی تشکیل شود صدها سال وقت لازم است. صحیح (*) غلط ()

۴۲- چه عواملی موجب از بین رفتن خاک می شود؟

✓ مصرف بیش از حد مواد غذایی و کشت پی در پی یک محصول در زمین و استراحت ندادن به خاک.

✓ قطع درختان و کندن بوته ها که موجب می شود خاک در اثر باد و باران به راحتی شسته شود.

✓ استفاده نامناسب و بی رویه از کودهای شیمیایی.

✓ ایجاد ساختمان و جاده و کارخانه روی خاک قابل کشت.

✓ دفن زباله ها در خاک.

۴۳- کدام سازمان در کشور ما وظیفه حفاظت از خاک را بر عهده دارد؟ سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری.

سؤالات متن مطالعات اجتماعی هفتم درس پانزدهم (گردشگری چیست؟) تهیه کننده علی ندافی

۱- خداوند در قرآن در باره سفر کردن چه می فرماید؟

می فرمایند... ای پیامبر به بندگان بگو در زمین سفر کنید تا از عاقبت کسانی که قبل از شما بودند آگاه شوید.

۲- گردشگر کیست؟

به کسانی که محل اقامت یا کار خود را به طور موقت ترک می کنند و برای استراحت یا گردش و دیدن یا مطالعه مکان های تاریخی و طبیعی، به سفر می روند گردشگر می گویند.

۳- گردشگری در گذشته و حال را با یکدیگر مقایسه کنید.

در گذشته، تعداد کسانی که به مسافرت می رفتند بسیار کم بود اما با گذشت زمان، تعداد گردشگران بیشتر شد، به طوری که امروزه میلیون ها نفر از مردم جهان در ایام مختلف سال از جایی به جای دیگر سفر می کنند.

۴- گردشگری با چه اهدافی صورت می گیرد؟

استراحت و تفریح، زیارت اماکن مقدس، مطالعه آثار تاریخی، بازدید از نمایشگاه ها یا گردهمایی های علمی و طبیعت گردی.

۵- همه مردم از مسافرت، هدف یکسانی دارند. صحیح () غلط (*)

۶- چه عواملی موجب شده که سفر کردن و گردشگری افزایش یابد؟

کاهش هزینه های سفر، افزایش امکانات مانند هتل ها و رستوران ها، تبلیغات جهت گردشگری، افزایش درآمد مردم، امنیت راه ها.

۷- درباره بوم گردی و تفاوت آن با دیگر انواع گردشگری تحقیق کنید.

بوم گردی (اکوتوریسم) سفری است مسئولانه که به حفظ ارزش های محیط زیست یک منطقه توجه دارد. در بوم گردی سعی بر این است که در یک منطقه بکر بدون تخریب و آسیب زدن، کمترین اثر منفی را بر ویژگی های منطقه برجای بگذارد.

۸- اهمیت گردشگری را بنویسید؟

✓ وقتی افراد به سفر می روند علاوه بر استراحت و تفریح با پدیده های زیبای طبیعی و مکان های تاریخی و فرهنگی آشنا

می شوند و چیزهای زیادی در باره مکان ها و آداب و رسوم مردم مناطق یاد می گیرند.

✓ وقتی گردشگران به ناحیه ای سفر می کنند در آن ناحیه شغل های مختلفی ایجاد می شود. برای مثال هتل داری، دفاتر فروش

بلیط، دفاتر حمل و نقل، فروش صنایع دستی و غذاها و شیرینی های محلی.

۹- گردشگری نقش مهمی در افزایش .. در آمد .. مردم یک منطقه دارد.

۱۰- وقتی در یک مکان شغل های بیشتری به وجود بیاید، در آمد مردم آنجا بیشتر می شود. صحیح (*) غلط ()

۱۱- برخورد ایرانیان با گردشگران خارجی چگونه است؟ ما ایرانیان بر اساس فرهنگ و ارزش های دینی خود، با گردشگرانی که از

خارج از کشور به ایران می آیند، با احترام و محبت برخورد می کنیم و سعی می کنیم آنها را با فرهنگ، تمدن و تاریخ خود آشنا کنیم

۱۲- مهمترین وسیله مورد نیاز گردشگری چیست؟ نقشه

۱۳- در گردشگری نقشه چه کمکی به ما می کند؟

نقشه ها به ما کمک می کنند تا مکان های جدید را بهتر پیدا کنیم و سریع تر خود را به آنجا برسانیم.

۱۴- بدون نقشه چه مشکلی برای گردشگر به وجود می آید؟

بدون نقشه ممکن است مسیرها را اشتباه کنیم یا زمان زیادی برای پیدا کردن یک مکان صرف کنیم.

۱۵- مهمترین نقشه مورد نیاز هنگام سفر چه نقشه ای است؟ نقشه راه ها

۱۶- بر روی نقشه راه ها چه چیزهایی مشخص شده است؟ بر روی نقشه راه ها، جاده های اصلی و فرعی و همچنین مکان های

خدماتی چون رستوران ها، تعمیرگاه ها، پمپ بنزین ها، نمازخانه و نظایر آن مشخص شده است.

۱۷- کدامیک از موارد زیر بر روی نقشه راه ها مشخص نشده است؟

(الف) پمپ بنزین ها () (ب) رشته کوه ها (*) (ج) رستوران ها () (د) تعمیرگاه ها ()

۱۸- مقیاس نقشه راه ها چه کاربردی دارد؟

با استفاده از مقیاس نقشه راه ها می توانید حساب کنید چقدر از روستا یا شهری که می خواهید به آن سفر کنید، فاصله دارد.

سؤالات متن مطالعات اجتماعی هفتم درس شانزدهم (جاذبه های گردشگری ایران) تهیه کننده علی ندافی

۱- در کشور ما، بخش عمده ای از سفرها جنبه .. زیارتی .. دارد.

۲- سفرهای زیارتی به چه منظوری انجام می شود؟

به منظور زیارت مرقد امامان بزرگوار^(ع) و امامزاده ها و بازدید از مکان های مقدس انجام می گیرد.

۳- در ایران مساجد از چه نظر مورد توجه گردشگران می باشند؟

بعضی از مساجد علاوه بر محل عبادت، از نظر معماری زیبایی اسلامی نیز مورد توجه گردشگران هستند.

۴- مهمترین مساجدی که در کشورمان از نظر معماری مورد توجه گردشگران است کدامند؟

مسجد امام و شیخ لطف اله در اصفهان، مسجد جامع یزد و مسجد گوهر شاد در مشهد.

۵- مهمترین شهر زیارتی ایران، شهر .. مشهد .. می باشد.

۶- طبق آمار سالیانه حدود .. ۱۷ .. میلیون نفر به شهر مقدس مشهد وارد می شوند.

۷- بیشترین زائر از کدامیک از کشورهای همسایه زیر وارد ایران می شوند؟

(الف) ترکیه () (ب) عراق (*) (ج) آذربایجان () (د) پاکستان ()

۸- سخنی از امام رضا^(ع) در مورد صدقه دادن بنویسید.

صدقه بده، هر چند کم باشد، زیرا هر کار کوچکی که صادقانه برای خدا انجام شود بزرگ است.

۹- امام رضا^(ع) فرزند .. امام موسی کاظم^(ع) .. می باشد.

۱۰- امام رضا^(ع) در چه تاریخی و در کجا بدنیا آمدند؟ و در چند سالگی به امامت رسیدند؟

در سال ۱۴۸ هجری، در شهر مدینه بدنیا آمدند و در سی پنج سالگی

۱۱- پس از رحلت چه کسی خلفای عباسی و بنی امیه حکومت ظالمانه را در پیش گرفتند؟ پیامبر اکرم^(ص)

۱۲- چرا خلفای بنی امیه و بنی عباس امامان معصوم را به شهادت می رساندند؟

چون حکومت ظالمانه ای را در پیش گرفتند و امامان را که خواستار اجرای عدالت و قوانین اسلام بودند، به شهادت می رساندند.

۱۳- مأمون یکی از خلفای .. عباسی .. بود.

۱۴- پایتخت مأمون کدام شهر بود؟ مرو در خراسان

۱۵- چرا مأمون امام رضا^(ع) را به ولایتعهدی برگزید؟

می خواست نشان بدهد به خاندان پیامبر اکرم^(ص) علاقه دارد و به این ترتیب مردم را فریب داده و از شورش آنها جلوگیری کند.

۱۶- امام رضا پس از آمدن به شهر مرو، در چه کارهایی فعالیت داشتند؟

در مجالس بحث و گفت و گو شرکت می کردند و راه و روش واقعی پیامبر^(ص) و اهل بیت را به متفکران و مردم نشان می دادند و به

همه سؤالات دینی و علمی پاسخ می گفتند و آنها را راهنمایی می کردند.

۱۷- به چه دلیلی مأمون امام رضا (ع) را به شهادت رساند؟

مأمون که می دید امام رضا (ع) از او اطاعت نمی کند و شرایط وی را نمی پذیرد و از طرفی جلسات علمی باعث شده پیروان ایشان روز به روز بیشتر شود، سرانجام امام (ع) را مسموم کرد و به شهادت رساند.

۱۸- بدن مطهر امام رضا (ع) در نزدیکی شهر .. توس .. به خاک سپرده شد.

۱۹- شهر مشهد چگونه شکل گرفت؟

رفت و آمد شیعیان برای زیارت مقبره امام رضا (ع) باعث گسترش و رونق منطقه توس شد و اندک اندک شهر مشهد شکل گرفت.

۲۰- اهمیت حرم مطهر امام رضا (ع) و مجموعه آستان قدس رضوی از چه نظر است؟ علاوه بر اهمیت زیارتی از نظر معماری و تاریخی نیز اهمیت فراوانی دارد و در هر یک از صحن ها، شاهکارهایی از معماری ایرانی-اسلامی مشاهده می شود.

۲۱- آرامگاه کدام شخصیت های بزرگ علمی مذهبی در صحن های مطهر رضا (ع) می باشند؟ شیخ بهایی و علامه محمدتقی جعفری

۲۲- آیا تاکنون صلوات خاصه امام رضا (ع) را شنیده اید؟ چه احساسی نسبت به آن دارید؟

صلوات خاصه این امام بزرگوار، زیارتی است که این قولیه، به روایت از ائمه معصوم (ع) روایت کرده که فرمودند: چون به نزد قبر

امام رضا (ع) رفتی بگو: "اللهم علی بن موسی الرضا المرتضی الامام التقی النقی و حجتک علی من فوق الأرض و من تحت الثری الصدیق الشهید صلاة کثیرة تامة راکية متواصلة متواترة مترادفة کافضل ما صلیت علی احد من اولیائک".

با شنیدن آن انسان احساس می کند در حرم با صفای مولایش تنفس می کند و از راه دور با چشم دل در محضر آن حضرت از آن فضای نورانی بهره مند می شود.

۲۳- مجموعه آستان قدس رضوی شامل چه بخش هایی است؟

دارای چند کتاب خانه بزرگ، مرکز درمانی، مهمان سرا و چند موزه باشکوه است.

۲۴- در مجموعه آستان قدس رضوی کدام موزه ها قرار دارند؟ موزه قرآن، موزه سکه، موزه صدف و موزه سلاح

۲۵- در موزه امام رضا (ع) چه آثاری نگهداری می شود؟ آثار مختلفی از جمله مدال هایی که برخی از نخبگان علمی (مانند برندگان المپیادهای علمی) و همچنین ورزشکاران اهداء کرده اند، نگهداری می شود. مدال کشتی گیر محبوب ایران مرحوم تختی، از قدیمی ترین این مدال هاست. از مهم ترین اشیای موجود در این موزه می توان به قرآن های نفیس که با خط مبارک ائمه اطهار بر روی پوست آهسو نوشته شده، اولین سنگ مرقد مطهر امام رضا (ع) و سکه ها و کتیبه های نفیس اشاره کرد.

۲۶- اگر با خانواده تان به مشهد مقدس سفر کنید، بعد از زیارت حرم امام رضا (ع) پیشنهاد می کنید از کدام بخش های آستان قدس دیدن کنید؟ از موزه های قرآن، سلاح، سکه، مسجد گوهر شاد و صحن های قدیمی و جدید.

۲۷- تصاویرهای زیر، (صفحه ۹۷) سمت راست مربوط به حرم حضرت معصومه (س) و سمت چپ، مربوط به حرم حضرت احمد بن کاظم (معروف به شاهچراغ) است. تحقیق کنید که این دو آرامگاه در کجا هستند و هر یک از این دو شخصیت، چه نسبتی با امام رضا (ع) دارند؟ حرم حضرت معصومه (س) در قم و شاهچراغ در شیراز است، حضرت معصومه (س) خواهر و شاهچراغ برادر امام رضا (ع) می باشند.

۲۸- ایران به دلیل دارا بودن تاریخ طولانی، آثار و بناهای متعددی دارد. صحیح(*) غلط ()

۲۹- آثار و بناهای تاریخی ایران شامل چه چیزهایی است؟

مساجد، کاروانسراها، کاخ ها، حمام ها، بازارها، پل ها، آرامگاه های شاعران و دانشمندان، خانه های تاریخی و برج ها.

۳۰- طبیعت گردی چیست؟

یکی از انواع گردشگری، گردش و استراحت یا مطالعه و تحقیق در مکان های طبیعی چون کوه ها، غارها، چشمه های آب معدنی و بیابان ها و جنگل ها و پناهگاه های حیات وحش و روستاها است.

۳۱- علت تنوع زیستگاه ها در ایران چیست؟ به دلیل داشتن ناهمواری های مختلف و آب و هواهای متنوع زیستگاه های متنوعی دارد. بعضی از این مکان ها به عنوان "میراث زیستی جهانی" اعلام شده اند.

۳۲- چهار فصل سال در ایران جهت طبیعت گردی چگونه است؟ بر خلاف برخی کشورهای دنیا که از دیدن زیبایی های برخی فصل های سال و برخی اقلیم ها محروم هستند، در کشور ایران هر یک از چهار فصل سال زیبایی های خاص خود را نشان می دهد.

۳۳- علاوه بر زیبایی های طبیعی دیگر شگفتی کشورمان جهت گردشگری چیست؟ بناها و معماری های به جای مانده از دوره های مختلف تاریخی مخصوصاً پس از اسلام.

۳۴- به عکس مقابل توجه کنید و بگویید.

- چرا چنین منظره ای به وجود آمده است؟ به دلیل بی توجهی مسافران به محیط اطراف خود و محیط زیست.

- چه آسیب هایی ایجاد می شود؟ ایجاد منظره ای زشت، آلوده کردن و از بین بردن محیط زیست.

- برای مقابله با این آسیب ها چه باید کرد؟ آموزش صحیح و موظف کردن خانواده ها به اینکه بعد از استفاده از مواد غذایی پس مانده آنها را درون کیسه های زباله بریزند و زباله ها را در طبیعت رها نکنند.

۳۵- ایجاد پارک های ملی چه فایده ای دارد؟ از آسیب رساندن به محیط زیست جلوگیری می شود.

۳۶- یکی از برنامه های کشور جهت جلوگیری از آسیب رساندن به طبیعت و محیط زیست چیست؟ ایجاد پارک های ملی

۳۷- قوانین و مقررات پارک های ملی را بنویسید؟

بوته کنی، چرای دام ها، شکار و نظایر آنها ممنوع است و محیط امن برای جانوران است.

تهیه کننده: علی ندافی

درس هفدهم (میراث فرهنگی و تاریخ)

سؤالات متن مطالعات اجتماعی هفتم

۱- میراث یعنی چه؟ میراث یعنی ارث و هر چیزی که از گذشتگان و نیاکان و پدران به ما رسیده باشد.

۲- میراث فرهنگی چیست؟ بخشی از آثاری که از گذشتگان برای ما به جا مانده است، میراث فرهنگی است. میراث فرهنگی همه آثار ارزشمندی است که به فرهنگ یک ملت مربوط می شود.

۳- چرا میراث فرهنگی دارای اهمیت است؟ چون این آثار، حاصل زندگی و تلاش مردمی است که در گذشته زندگی می کرده اند.

۴- میراث فرهنگی شامل چه چیزهایی می شود؟ میراث فرهنگی ممکن است آثار مادی مثل ظرف ها، سکه ها، کتیبه ها، فرش ها، کتاب های قدیمی و بناهای تاریخی، مساجد و امامزاده ها باشد. همچنین ممکن است چیزهای غیر مادی مثل اعتقادات، دستاوردهای علمی و هنری فرهنگی، زبان و آداب و رسوم باشد که از گذشته به ما رسیده است.

۵- از میراث های فرهنگی زیر کدام مادی است؟

الف) زبان () ب) بناهای تاریخی (*) ج) آداب و رسوم () د) اعتقادات ()

۶- چرا میراث فرهنگی ایران بسیار با ارزش است؟ از آنجا که ایران جایگاه تمدن های کهن و یکی از قدیمی ترین سکونتگاه های بشری است. دارای میراث فرهنگی بسیار زیاد است که بخشی از آن در موزه ها نگهداری می شود.

۷- وضعیت میراث فرهنگی قبل از انقلاب چگونه بود؟ قبل از انقلاب اسلامی، بخشی از آثار باستانی و گنجینه های هنری ایران، به دست بعضی کشورها، به ویژه فرانسه، انگلیس و آمریکا به غارت رفت.

۸- چه اقدامی برای سپردن میراث فرهنگی به آیندگان باید انجام دهیم؟

باید برای حفظ و معرفی این آثار، برنامه ریزی و تلاش کافی بکنیم تا بتوانیم آنها را به خوبی به آیندگان بسپاریم.

۹- علم تاریخ چیست؟ علم تاریخ عبارت است از مطالعه زندگی انسان ها در گذشته.

۱۰- آشنایی با گذشته به ما چه کمکی می کند؟ آشنایی با گذشته به ما کمک می کند تا زمان حال را بهتر بفهمیم. ما از مطالعه

رویدادها و زندگی مردمان گذشته می توانیم عبرت بگیریم و از تجربه های آنها در زندگی امروز استفاده کنیم.

۱۱- مورخ کیست؟ به کسانی که درباره زندگی انسان ها و رویدادهایی که در گذشته اتفاق افتاد، مطالعه و تحقیق میکنند، مورخ میگویند

۱۲- مورخان در مطالعات خود از چه منابعی استفاده می کنند؟ از منابع مختلفی مثل کتاب ها و نوشته ها یا کتیبه ها، ابزارها و وسایل زندگی، بناها، سکه ها، سلاح ها، سنگ نگاره ها و هر چیزی که از گذشته باقی مانده است، استفاده می کنند.

۱۳- چگونه مورخان نظر خود را در مورد یک موضوع تاریخی بیان می کنند؟ آنها سعی می کنند شواهد و مدارک به جا مانده را با دقت بررسی کنند تا به واقعیت آنچه در گذشته رخ داده، پی ببرند و آن گاه نظر خود را در باره یک موضوع تاریخی بگویند.

۱۴- مورخان در چه صورت نظر خود را تغییر می دهند؟

مورخان با دست یافتن به شواهد و مدارک جدید، تغییراتی در نظرات خود می دهند.

۱۵- مورخان در کار خود از یافته ها و نتایج مطالعات .. باستان شناسان.. نیز استفاده می کنند.

۱۶- باستان شناسان در مورد یک موضوع تاریخی چه کارهایی می کنند؟ باستان شناسان ابتدا با مشاهده ویرانه ها و خرابه ها یا مطالعه منابع تاریخی حدس می زنند که در یک منطقه، آثار باستانی وجود دارد. سپس به جستجو و حفاری در آن منطقه می پردازند و در هر مرحله از ابزار خاصی استفاده می کنند. باستان شناسان با حوصله آثار موجود در دل خاک را بیرون می آورند و هنگامی که خاک ها را لایه برداری می کنند، به هر شیئی که برخورد می کنند، معمولاً همان موقع از آن عکس و فیلم تهیه می کنند.

۱۷- مورخان معمولاً کار خودشان را چگونه آغاز می کنند؟ مورخان معمولاً کار خودشان را با پرسش هایی در باره گذشته آغاز می کنند. آنها می خواهند در باره اشخاص یا رویدادهای یک دوره زمانی چیزهایی بدانند.

۱۸- برخی پرسش های تاریخی که مورخان با آن کار خود را شروع می کنند را بنویسید.

چه چیزهایی اتفاق افتاده است؟ در چه زمانی اتفاق افتاده است؟ در کجا این اتفاق رخ داده است؟ چه کسی یا چه کسانی در این واقعه شرکت داشته اند؟ علت یا علت های این رویداد چه بوده است؟ چگونه می توان از این موضوع برای حال و آینده استفاده کرد؟

۱۹- موزه ها چگونه مکان هایی هستند؟

در همه کشورها برای حفظ و نگهداری آثار تاریخی با ارزش و میراث فرهنگی، مکان هایی به نام موزه وجود دارد.

۲۰- موزه ها علاوه بر نگهداری آثار تاریخی، چه کارکردهای دیگری دارند؟

موزه ها علاوه بر نگهداری آثار تاریخی، این آثار را به نمایش می گذارند به طوری که همه مردم با رفتن به موزه، می توانند آنها را مشاهده کنند تا از چگونگی زندگی مردم در زمان های مختلف آگاه شوند. همچنین، موزه ها مکان های مناسبی برای افرادی هستند که در رشته های مختلف مثل تاریخ، هنر، معماری، باستان شناسی و ... مطالعه و تحقیق می کنند.

۲۱- یکی از اهداف مهم وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی چیست؟

معرفی فرهنگ و تمدن گرانمای ایران- اسلامی کشورمان است.

۲۲- وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی چه فعالیت هایی انجام می دهد؟

فعالیت های مختلفی در زمینه حفظ و احیای میراث طبیعی و فرهنگی و صنایع دستی کشور انجام می دهد.

۲۳- ما چگونه می توانیم به وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی کمک کنیم؟

با شناخت و معرفی فرهنگ مادی و معنوی پر بار خویش و حمایت از آن، به این وظیفه کمک نماییم.

۱- در موزه ایران باستان چه آثاری نگهداری می شود؟

مجسمه ها ظروف و ابزار و وسایلی از گذشته های بسیار دور ایران نگهداری می شود.

۲- علت نامگذاری موزه ایران باستان چیست؟ چون شما در این موزه آثار تاریخی به جای مانده از دوره قبل از اسلام را مشاهده می کنید. به همین جهت به این موزه، موزه ایران باستان می گویند.

۳- مورخان، زمان گذشته را بر چه اساسی تقسیم می کنند؟ بر اساس حوادث و تغییرات مهم به بخش هایی تقسیم می کنند.

۴- به چه علت تاریخ ایران را به دو دوره تقسیم کرده اند؟ از آنجا که ورود اسلام به ایران، مهمترین رویداد تاریخی کشور ما است، به همین جهت مورخان تاریخ ایران را به دو دوره تقسیم کرده اند.

۵- تاریخ ایران به دو دوره زمانی تقسیم شده است، آنها را توضیح دهید.

۱- تاریخ ایران قبل از اسلام که به آن دوره ایران باستان می گویند.

۲- تاریخ ایران دوره اسلامی که با سقوط حکومت ساسانیان و ورود اسلام به ایران آغاز شد و تا کنون ادامه دارد.

۶- بر روی نمودار خط زمان نام دو دوره مهم تاریخی ایران را بنویسید.

۱۰۰۰ ۲۰۰۰ ۳۰۰۰ ۴۰۰۰ ۵۰۰۰ ۶۰۰۰ ۷۰۰۰ سال پیش

دوره ایران باستان

دوره اسلامی

۷- با توجه به مطالعات باستان شناسان، زندگی بشر چه مراحل را طی کرده است؟

✓ هزاران سال پیش انسانها از وسایل بسیار ابتدایی استفاده می کردند

✓ از طریق گردآوری خوراک و شکار حیوانات زندگی میکردند

✓ در جستجوی شکار و خوراک از جایی به جای دیگر می رفتند

✓ برای محافظت از خود درون غارها به سر می بردند

✓ سپس کشاورزی را یاد گرفتند و حیوانات را اهلی کردند

✓ آنها در کنار رودخانه ها برای خود خانه های دائمی ساختند.

۸- ابزارهای انسان های غار نشین از چه چیزی بود؟ از سنگ

۹- چرا غار نشینان بر روی دیوار غارها نقاشی می کردند؟

به یادبود شکارهایشان، نقش هایی روی دیوار غار می کشیدند و یا بر روی کوه های اطراف خود کنده بودند.

۱۰- اولین روستاها چگونه بوجود آمدند؟

کشاورزی موجب شد که انسان ها یکجانشین شدند و بدین ترتیب اولین روستاها در کنار رودهای پر آب و چشمه ها پدید آمدند.

۱۱- اولین روستاهای در کدام مناطق پدید آمدند؟ کنار رودها و چشمه ها

۱۲- چرا همه مردم روستا مجبور نبودند کار کشاورزی کنند؟

مردم روستاها به تدریج در ساختن ابزار و وسایل گوناگون و مورد نیاز خود پیشرفت کردند. با رونق کشاورزی، غذا به اندازه کافی

تولید و ذخیره می شد و دیگر همه افراد مجبور به کار کشاورزی نبودند. بنابر این، عده ای در کارهای دیگر مهارت پیدا کردند.

۱۳- انسان ها ظروف سفالی را چه چیزی ساختند و چگونه تکمیل کردند؟ آنها با استفاده از گل، ظروف سفالی را ساختند. این

ظروف ابتدا شکل ساده ای داشتند ولی به تدریج شکل بهتری یافتند و دارای نقش و نگار شدند.

۱۴- علت اختراع خط توسط انسان چه بود؟ برای رسیدگی به کارها و نوشتن و محاسبه داد و ستدهایشان خط را اختراع کردند.

۱۵- شهرهای بزرگ چگونه پدید آمدند؟ با گذشت زمان، جمعیت برخی سکونتگاه‌ها رو به افزایش گذاشت و شهرهای بزرگی پدید آمدند که به وسیله حکومتی اداره می شدند. آنها قوانین و مقرراتی برای خود وضع کردند.

۱۶- نخستین تمدن‌های بشری چگونه بوجود آمد؟

مردم شهرها در هنر و معماری و ساختن بناها، پیشرفت زیادی کردند. بدین ترتیب نخستین تمدن‌های بشری به وجود آمدند.

۱۷- تمدن‌ها چه ویژگی‌هایی دارند؟ ۱- حکومت ۲- قوانین و مقررات ۳- تقسیم کار، مهارت در کارهای مختلف، داد و ستد و تجارت ۴- معماری، شهرسازی و هنر ۵- عقاید مذهبی ۶- خط.

۱۸- در مورد شهر سوخته به سؤالات زیر پاسخ دهید.

الف) در کجا قرار داشت؟ ب) چگونه تمدنی بود؟ ج) علت نامگذاری آن چیست؟

در گذشته نه چندان دور، باستان‌شناسان در نزدیکی شهر زابل در استان سیستان و بلوچستان، اشیایی پیدا کردند و با مطالعه بر روی آنها حدس زدند که حدود ۵۰۰۰ سال پیش تمدن بزرگی در این منطقه وجود داشته است. آنها با مطالعه و کاوش بیشتر دریافتند که این تمدن بعدها به طرز نامعلوم و عجیبی (ظاهراً در اثر آتش سوزی) از بین رفته است و به همین علت این شهر را شهر سوخته نام گذاشتند.

۱۹- برخی از اشیاء پیدا شده از شهر سوخته در کدام موزه نگهداری می شود؟ در موزه شهر زابل

۲۰- آثار باقی مانده از تمدن ایلام چگونه کشف شد؟

حدود هشتاد سال پیش، چند مهندس که با هواپیما به خوزستان می رفتند، متوجه تپه‌ای شدند و احتمال دادند که زیر آن آثار تاریخی وجود داشته باشد. آنها باستان‌شناسان را از وجود این تپه با خبر کردند. باستان‌شناسان پس از مدت‌ها تلاش با زحمت و مواظبت زیاد خاک‌ها را کنار زدند و به تدریج خرابه‌های چغازنبیل مهمترین اثر به جای مانده از تمدن ایلام را کشف کردند.

۲۱- مهمترین اثر بجا مانده از تمدن ایلام .. معبد چغازنبیل .. است.

۲۲- در مورد تمدن ایلامی‌ها توضیح دهید.

ایلامی‌ها حدود سه هزار سال در این منطقه زندگی کرده و تمدن بزرگی را به وجود آورده بودند. آنها بر روی لوح‌های گلی، قانون‌هایی را که پادشاهان ایلامی وضع کرده بودند، می نوشتند. بعضی از این لوح‌ها تا به امروز باقی مانده است.

۲۳- تمدن جیرفت در نزدیکی .. جیرفت کرمان .. و در کنار رود .. هلیل رود .. شناسایی شده است.

۲۴- چه چیزهایی از تمدن جیرفت کشف شده است؟

وسایل و ظروف سنگی و مفرغی با نقش جانوران، زیگورات و کتیبه‌های آجری از جمله این اکتشافات است.

۲۵- ویژگی کتیبه‌های تمدن جیرفت چیست؟ باستان‌شناسانی که در باره این کتیبه تحقیق می کنند، هنوز موفق به خواندن آنها نشده‌اند و احتمال می دهند یکی از قدیمی‌ترین خط‌های دنیا باشد که تمدن جیرفت آن را اختراع کرده است.

۲۶- سه تمدن که در گذشته‌های دور پدید آمدند و سپس از بین رفتند را نام ببرید؟ تمدن شهر سوخته - تمدن ایلام - تمدن جیرفت

۲۷- سرزمین‌های بین رود دجله و فرات را .. بین‌النهرین .. می نامند.

۲۸- در منطقه بین‌النهرین و کنار رود نیل کدام تمدن‌ها وجود داشتند؟ تمدن آشور، تمدن سومر، تمدن بابل و تمدن مصر

۲۹- همزمان با پیامبران الهی مردم از نظر پیشرفت و روابط اجتماعی چه وضعیتی داشتند؟

در آن زمان اگر چه مردم این نواحی در ساختن ابزار و وسایل زندگی پیشرفت کرده بودند و تمدن های بزرگی در کنار رودها پدید آمده بود اما در زندگی و روابط اجتماعی آنها شرایط بدی حاکم بود.

۳۰- زندگی و روابط اجتماعی فرمانروایان در تمدن های قدیم چگونه بود؟ فرمانروایان در کاخ های باشکوه به خوشگذرانی مشغول بودند و به مردم ظلم بسیار می کردند. انسان ها به جای پرستش خداوند یکتا، خورشید و ماه یا بت ها را عبادت می کردند و گمراه بودند. اخلاق و رفتار و قانون و مقرراتی که مردم از آن پیروی می کردند آکنده از جهل و گمراهی، خرافات و ظلم و ستم بود.

۳۱- خداوند متعال در زمان های مختلف برای هدایت مردم و نجات آنها از گمراهی و ظلم، .. پیامبران .. را فرستاد.

۳۲- حضرت نوح (ع) و حضرت ابراهیم (ع) در .. بین النهرین .. می زیستند.

۳۳- حضرت یوسف (ع) و حضرت موسی (ع) نیز مدت زیادی در .. مصر .. بسر بردند.

۳۴- حضرت عیسی (ع) در زمان حکمرانی امپراتوری روم در .. فلسطین .. متولد شدند.

۳۵- پیامبران از جانب خداوند چه مأموریتی داشتند؟

همه این پیامبران از جانب خدا برای هدایت مردم برگزیده شدند. آنها با حاکمان ستمگر عصر خود مبارزه می کردند و به فرمان خداوند از آنها می خواستند دست از ستم بردارند و به آیات خداوند بیندیشند و عمل کنند.

۳۶- نام سوره هایی که به نام پیامبران نامیده شده است را بنویسید. یونس، هود، یوسف، ابراهیم، نوح و محمد (ص)

سئوالات متن مطالعات اجتماعی هفتم درس نوزدهم (آریایی ها و تشکیل حکومت های قدرتمند در ایران) تهیه کننده: علی ندافی

۱- آریایی ها چگونه مردمی بودند و در کجا ساکن شدند؟ حدود چهار هزار سال پیش، مردمانی کوچ نشین که خود را آریایی می نامیدند از مناطق شمال دریای خزر به تدریج به سمت جنوب مهاجرت کردند.

۲- سه قوم بزرگ آریایی را نام ببرید؟ مادها، پارت ها و پارس ها

۳- قبایل ماد در کجا زندگی می کردند؟ در شمال غرب و غرب ایران

۴- علت ضعیف بودن مادها چه بودند؟ چون به صورت پراکنده زندگی می کردند، همین امر باعث شده بود که آنها ضعیف باشند و هر چند وقت یکبار همسایه های قدرتمندشان مانند آشوری ها به آنها حمله می کردند و اموالشان را به غارت می بردند.

۵- کدام حکومت هر چند وقت یکبار به مادها حمله می کردند و اموالشان را به غارت می بردند؟

الف) بابلی ها () ب) آشوری ها (*) ج) ایلامی ها () د) سومری ها ()

۶- دَهِیوک که بود و چگونه به عنوان فرمانروا انتخاب شد؟ در یکی از قبایل ماد، فردی به نام دَهِیوک زندگی می کرد که به دلیل خوش رفتاری و عدالت خواهی بین همه قبیله ها محبوبیت داشت. سرانجام سران قبایل تصمیم گرفتند او را به عنوان فرمانروا انتخاب کنند.

۷- دَهِیوک کدام شهر را به عنوان پایتختی برگزید و چگونه قدرتمند شدند؟ دَهِیوک بر فراز تپه ای در شهر هگمتانه (همدان امروزی) قلعه ای ساخت و آنجا را به پایتختی خود انتخاب کرد. مادها به تدریج قدرتمند شدند و بر دشمنان خود غلبه کردند.

۸- اولین حکومت قدرتمند ایرانی به دست .. مادها .. پایه گذاری شد.

۹- موسی سلسله مادها چه کسی بود؟

الف) کوروش () ب) دَهِیوک (*) ج) هخامنشی () د) سلوکوس ()

۱۰- رئیس یکی از قبایل مهم پارس، فردی به نام .. **هخامنش** .. بود.

۱۱- بنیان گذار سلسله هخامنشیان چه کسی بود؟ **کوروش**

۱۲- کوروش از نوادگان هخامنش بود. صحیح(*) غلط ()

۱۳- کوروش چگونه به پادشاهی رسید؟

کوروش توانست آخرین پادشاه مادها را در جنگی شکست بدهد و حکومت آنان را سرنگون کند.

۱۴- کدام کشورهای امروزی، در زمان هخامنشیان جزء قلمرو ایران بودند؟ **ترکیه، عراق، ازبکستان، قفقاز، افغانستان، پاکستان،**

آذربایجان، تاجیکستان، قزاقستان، سوریه، مصر، لیبی، تونس، اردن، ارمنستان، قسمتهایی از هند و اروپای امروز.

۱۵- کوروش چگونه توانست قلمرو ایران را گسترش دهد؟ **کوروش در دوران حکومت خود، پیروزی های زیادی به دست آورد. او**

بابل (عراق امروزی) و لیدی (ترکیه امروزی) را تصرف کرد و قلمرو ایران را از خلیج فارس تا دریای مدیترانه گسترش داد.

۱۶- معروفترین پادشاه هخامنشیان بعد از کوروش .. **داریوش بزرگ** .. بود.

۱۷- زمانی که داریوش به سلطنت رسید چه مشکلاتی وجود داشت؟

در بیشتر قلمرو هخامنشیان، شورش ها و نابسامانی هایی شکل گرفته بود.

۱۸- داریوش چگونه توانست دوباره حکومت هخامنشیان را قدرتمند سازد؟

داریوش با عزم و اراده با شورشیان جنگید و آنها را شکست داد و موفق شد دوباره حکومت هخامنشیان را قدرتمند سازد.

۱۹- داریوش پس از پیروزی بر دشمنان خود، چه دستوری داد؟

دستور داد تا نقش برجسته ای به یاد پیروزی های او در جنگ با دشمنان بر دامنه کوه بیستون حجاری کنند.

۲۰- چرا از حکومت هخامنشیان می توان به عنوان نخستین امپراتوری جهان نام برد؟

چون در زمان کوروش و داریوش، قلمرو جغرافیایی هخامنشیان، بیشتر کشورهای مهم آن روز را در بر می گرفته است.

۲۱- به تصویر نقش برجسته بیستون دقت کنید. به نظر شما چرا شاهان دستور می دادند چنین نقش برجسته هایی روی سنگ ها کنده شود؟

بشر از دیر باز به جاودان ساختن خواسته ها، باورها و اندیشه های خود در قالب نقاشی و کنده کاری می پرداخته و هدف آنها یک

نوع اعلام حضور و رسمیت دادن به حکومت خود برای آیندگان بود.

۲۲- در زمان هخامنشیان بین ایران و کدام کشور جنگ های متعددی روی داد؟

الف) یونان (*) ب) روم () ج) آشوری ها () د) اعراب ()

۲۳- بهانه حمله اسکندر مقدونی به ایران چه بود؟

چون در یکی از جنگها، هخامنشیان توانسته بودند شهر آتن را برای مدت کوتاهی تصرف کنند لذا یونانیان به انتقام جویی از

ایرانیان به ایران حمله کردند و در چند جنگ سپاه هخامنشی را شکست دادند و ایران را فتح کردند.

۲۴- هنگامی که اسکندر مقدونی در یونان به قدرت رسید، حکومت هخامنشیان در چه وضعیتی بودند؟

حکومت هخامنشی ضعیف و ناتوان شده بود.

۲۵- در نتیجه حمله اسکندر، بسیاری از شهرهای ایران از جمله .. **تخت جمشید** .. به آتش کشیده شد.

۲۶- اسکندر کدام سرزمین ها را تصرف کرد و عاقبت او چه شد؟

علاوه بر ایران، مصر و قسمتهایی از هندوستان را تصرف کرد. او سرانجام در جوانی و در اوج کشورگشایی بر اثر بیماری در گذشت.

۲۷- پس از مرگ اسکندر، قلمرو پهناور او میان سردارانش تقسیم شد. ایران به دست .. **سلوکوس** .. افتاد.

۲۸- سلسله سلوکیان را چه کسی تاسیس کرد؟ سلوکوس

۲۹- اشک یا آرشک که بود و چه کرد؟ رئیس یکی از قبایل پارت بود که با هدف مقابله با سلوکیان، پارتیان و دیگر اقوام ایرانی را متحد کرد. او با استفاده از اختلافات سلوکیان توانست قسمت هایی از ایران را آزاد کند.

۳۰- موسس سلسله اشکانی که بود؟ اشک یا آرشک

۳۱- جانشینان اشک چه کردند؟ به مبارزه با سلوکیان ادامه دادند و موفق شدند به تدریج سایر مناطق ایران را نیز از سلطه سلوکیان نجات دهند.

۳۲- در زمان فرمانروایی چه کسی حکومت اشکانیان به امپراتوری قدرتمند تبدیل شد؟ مهر داد دوم

۳۳- آخرین حکومت پیش از ورود اسلام به ایران سلسله .. ساسانیان .. بود.

۳۴- موسس سلسله ساسانیان چه کسی بود؟ اردشیر بابکان

۳۵- اردشیر بابکان بر علیه .. اشکانیان .. قیام کرد.

۳۶- یکی از مهمترین پادشاهان ساسانی .. شاپور اول .. است.

۳۷- اقدامات شاپور اول را بنویسید. او وسعت قلمرو ایران را بسیار زیاد کرد و توانست امپراتور روم (والریانوس) را شکست دهد.

۳۸- سرانجام سلسله ساسانی چگونه به پایان رسید؟

با حمله مسلمانان و شکست های متعدد سپاهیان ساسانی سرانجام با قتل یزدگرد سوم این سلسله در سال ۶۵۱ میلادی به پایان رسید.

۳۹- آخرین پادشاه ساسانی که بود؟ و توسط چه کسی به قتل رسید؟

یزدگرد سوم بود و توسط آسیابانی ایرانی به قتل رسید.

۴۰- با ورود .. اسلام .. به ایران دوره جدیدی از تاریخ ایران پایه گذاری و آغاز گردید.

۴۱- مبداء تاریخ هجری چیست؟ هجرت پیامبر اکرم (ص) از مکه به مدینه

۴۲- برای تعیین زمان رویدادهای قبل از اسلام از چه تقویمی استفاده می شود؟ از تقویم میلادی

۴۳- مبداء تقویم میلادی تولد حضرت .. مسیح (ع) .. است و نشانه اختصاری .. " م " .. است.

۴۴- برای تعیین زمان رویدادهای قبل از میلاد حضرت مسیح (ع) از چه تقویمی استفاده می شود؟

از تقویم میلادی به صورت معکوس و با علامت اختصاری " ق . م " به کار می رود.

۴۵- خواندن خط زمان: بیشترین مدت زمان حکومت مربوط به کدام سلسله است؟ اشکانیان

کدام سلسله ها به ترتیب در ایران حکومت کردند؟ مادها، هخامنشیان، سلوکیان، اشکانیان، ساسانیان

۴۶- هم اکنون از تولد حضرت عیسی مسیح (ع) چند سال می گذرد؟ ۲۰۲۱

از تأسیس حکومت اشکانی در ۲۴۸ ق.م چند سال می گذرد؟ $248 + 2021 = 2269$

شاپور ساسانی در ۲۶۰ م والرین امپراتور روم را شکست داد و به اسارت گرفت. محاسبه کنید چند سال پیش، این رویداد به وقوع

پیوسته است؟ $2021 - 260 = 1761$

۴۷- چرا مردم ایران سلوکیان را نمی پذیرفتند و با آنها مخالفت می کردند؟

زیرا ایرانیان سلوکیان را بیگانه می شمردند و به شکل های مختلف با آنان مخالفت و مبارزه می کردند.

۴۸- تحقیق کنید همزمان با میلاد باشکوه حضرت محمد (ص) چه اتفاقی در طاق کسری افتاد؟ طاق کسری یا ایوان مداین مشهورترین بنای ساخته شده توسط پادشاهان ساسانی بود که در شب ولادت پیامبر اکرم لرزید و ۱۴ کنگره آن سقوط کرد.

سئوالات متن مطالعات اجتماعی هفتم درس بیستم (امپراتوری های ایران باستان چگونه کشور را اداره می کردند؟) تهیه کننده علی ندافی

۱- در ایران باستان شیوه حکومت .. پادشاهی .. بود.

۲- در ایران باستان شیوه حکومت چگونه بود؟ شیوه حکومت پادشاهی بود و شاهان در ابتدای سلطنت در حضور بزرگان کشور، تاج گذاری می کردند و در کاخ بر تخت می نشستند. شاه قدرت مطلق داشت و همه باید از او فرمان می بردند. حکومت مورثی بود و معمولاً از پدر به پسر به ارث می رسید. البته گاهی بر سر جانشینی شاه و به دست آوردن قدرت، اختلافات شدیدی پیش می آمد و حتی منجر به کشتن افراد و جنگ و خون ریزی می شد.

۳- شاهان ایران باستان خود را چگونه افرادی می دانستند؟

خود را برگزیده آسمان و نماینده اهورا مزدا می دانستند و معتقد بودند که به حکم او فرمان می رانند.

۴- در چه زمانی و چه کسانی می توانستند شاه را عزل یا برکنار کنند؟ اگر شاه از مسیر قانون و عدالت منحرف شود حمایت اهورایی از او گرفته می شود و بزرگان و موبدان می توانستند او را عزل یا برکنار کنند.

۵- شاهان بر چه اموری فرمانروایی مطلق داشتند؟ بر امور اداری، نظامی و مذهبی

۶- فرمان های پادشاه چه حکمی داشت؟ و فرمان های مهم چه نشانی داشت؟ این فرمان ها، قانون هایی بودند که باید در سراسر کشور اجرا می شدند و هیچ کسی نباید از آنها سرپیچی می کرد. روی فرمان ها و نامه های مهم، مهرهای مخصوص شاه زده می شد.

۷- به تصویر مهر سلطنتی داریوش توجه کنید و بگویید به نظر شما چرا اسم داریوش روی این مهر، به سه نوع خط حک شده است؟ نشانه گستردگی قلمرو هخامنشیان با اقوام مختلف و با خط و زبان های گوناگون بودند.

۸- متن بالا را بخوانید و چند مورد از ویژگی های حکومت در ایران باستان را بنویسید شاه قدرت مطلق داشت - حکومت آنها مورثی بود - برای رسیدن به حکومت بعضی مواقع قتل و خونریزی رواج داشت - منتسب کردن مقام شاهی به تأیید اهورا مزدا.

۹- نظر و رأی مردم در حکومت های ایران باستان چه جایگاه و اهمیتی داشت؟ مردم در تصمیم گیری ها دخالتی نداشتند و تمام تصمیمات را شاه و اطرافیان آن می گرفتند و مردم فقط باید اطاعت می کردند و هیچ کسی نباید از آن سرپیچی می کرد.

۱۰- چرا در ایران باستان شغل ها و مقام های مختلفی به وجود آمده بود؟

چون دولتهای ایران باستان، قلمرو وسیعی داشتند و بنابراین برای اداره امور کشور، شغل ها و مقام های مختلفی بوجود آمده است.

۱۱- زندگی شاهان ایران باستان چگونه بود؟ زندگی شاهان هزینه زیادی داشت. گاهی آنها صدها خدمه را به کار می گرفتند. اینکه درآمدهای کشور خرج بشود بستگی به نظر شاهان داشت. اغلب شاهان نه تنها به ثروت اندوزی می پرداختند و به فکر آسایش مردم نبودند بلکه به آنها ظلم می کردند. آنها به آنچه پیامبران الهی برای انسان ها از سوی خداوند بیان می کردند، بی توجه بودند و مستبدانه به دنبال امیال خود بودند. البته گاهی نیز به ندرت شاهانی پیدا می شدند که سعی می کردند با عدالت رفتار کنند.

۱۲- مخارج سنگین زندگی اشرافی در کاخ های بزرگ، از گرفتن .. مالیات .. از مردم تأمین می شد.

۱۳- بعضی از منشیان و دبیران به چند زبان و خط آشنایی داشتند. چرا؟

بعلت گستردگی قلمرو هخامنشیان که اقوامی با خط و زبان های مختلف را شامل می شد. و برای نوشتن نامه های شاه از زبان های مختلف استفاده می کردند و همچنین نامه های وارده را بتوانند بخوانند. (ترجمه کنند)

۱۴- چشم و گوش های شاه چه موضوعاتی را به شاه خبر می دادند؟

اوضاع سیاسی و مسائل امنیتی، نحوه گرفتن مالیاتها، چگونگی ایجاد شورش ها، شناسایی سرزمین های دشمن و دادن اطلاعات محرمانه.

۱۵- نخستین کسانی که سرزمین خود را به بخش های مختلف تقسیم کردند .. **ایرانیان** .. بودند.

۱۶- داریوش برای اداره بهتر کشور، آنرا به چند قسمت تقسیم کرده بود و به هر قسمت چه می گفتند؟

آنرا به ۲۳ قسمت تقسیم کرده بود و به هر قسمت ایالت می گفتند.

۱۷- داریوش برای هر ایالت یک .. **شهربان** .. انتخاب می کرد.

۱۸- هر بخش از حکومت در ایران باستان از کجا دستور می گرفتند و موظف به انجام چه کاری بودند؟

هر بخش، از مرکز فرماندهی یا پایتخت، دستور می گرفت و موظف بود همه کارها را طبق نظر شاه انجام دهد.

۱۹- مردم در برابر دستورات شاه چه وظیفه ای داشتند؟

مردم بدون آنکه حق ابراز نظر و دخالت در امور کشور را داشته باشند، هر چه شاه دستور می داد، اجرا می کردند.

۲۰- پایتخت های ایران باستان معمولا دارای چه ویژگی هایی بودند؟

معمولا شهرهای بزرگ و پرجمعیت بودند و شاهان در آنها کاخ های بزرگ و بناهای عظیم می ساختند.

۲۱- پایتخت حکومت ها در ایران باستان را ذکر کنید.

مادها: همدان (هگمتانه)

هخامنشیان: شوش (پایتخت زمستانی) - همدان (پایتخت تابستانی) - تخت جمشید - بابل

اشکانیان: صد دروازه (دامغان) - تیسفون

ساسانیان: گور (فیروز آباد) - تیسفون

۲۲- به نقشه قلمرو ایران در زمان هخامنشیان و ساسانیان (صفحه ۱۲۶ و ۱۲۷) توجه کنید.

الف) قلمرو کدام حکومت وسیع تر بوده است؟ هخامنشیان ب) دور شهرهایی که در آن زمان پایتخت بوده اند، خط بکشید.

۲۳- سپاه ایران باستان از نیروی .. **پیاده نظام** .. و .. **سواره نظام** .. تشکیل می شد.

۲۴- به چه دلیل حکومت های ایران باستان سپاه و نیروی نظامی مجهز و نیرومندی به وجود آورده بودند؟

سرزمین ایران به دلیل موقعیت مهم جغرافیایی، همواره از شرق و غرب در معرض هجوم دشمنان بود. از سمت غرب، دولت های

یونان و روم به قلمرو ایران دست اندازی می کردند و از سمت شرق اقوام بیابانگرد به ایران هجوم می آوردند.

۲۵- چرا امروزه نیز سرزمین ایران از سوی کشورهای مستکبر و زورگو مورد تحریم و تهدید واقع می شود؟

به دلیل منابع و ثروت های فراوان و متنوعی که دارد و به دلیل آنکه مردم ایران مسلمان و آزادی خواه هستند و زیر بار ظلم

نمی روند. ولی ایرانیان حق طلب، هیچ گاه در مقابل ستمگر، تسلیم نمی شوند.

۲۶- گفتگو کنید: چرا در آن زمان جنگ های بزرگی بین حکومت ها در می گرفت؟ هدف از لشکر کشی ها چه بود؟

دستیابی به منافع و منابع اقتصادی، راه های بازرگانی و توسعه قلمرو حکومتی یا گسترش دین خاص هدف بود.

به نظر شما هدف از جنگ ها و لشکر کشی ها در جهان امروز چیست؟

امروزه نیز همان اهداف وجود دارد به بهانه هایی نظیر اختلافات مرزی، عقیدتی و مذهبی و دسترسی به مواد اولیه ارزان و ...

۲۷- با کمک معلم خود تحقیق کنید که چه کشورهایی در ۵۰ سال گذشته، بیشترین جنگ‌ها را در جهان به راه انداختند و میلیون‌ها انسان بی‌گناه را به هلاکت رسانده‌اند؟

- جنگ ایران و عراق یکی از طولانی‌ترین جنگ‌های قرن بیستم که تمامی کشورهای غربی پشتیبان عراق بودند.
- جنگ ویتنام یکی از مرگبارترین جنگهای تاریخ که با شکست آمریکا همراه بود. در این جنگ تعداد ۷۹۰ هزار نفر کشته شدند.
- جنگ بین دو کره که میان کره شمالی و جنوبی اتفاق افتاد یکی از مرگبارترین جنگ‌های تاریخ مدرن بود و بطور غیر مستقیم کشورهای آمریکا، چین و شوروی و کشورهای غربی در آن دخالت داشتند. این جنگ یک میلیون نفر تلفات داشت.
- جنگ شوروی در افغانستان که نه سال بطول انجامید و بیش از یک میلیون کشته و نزدیک پنج میلیون آواره برجای گذاشت.
- جنگ عراق که نیروهای حمله‌کننده ارتش آمریکا با کمک ۲۹ کشور بصورت ائتلاف در اشغال عراق نقش داشتند.
- جنگ افغانستان که در آن آمریکا به بهانه بیرون راندن طالبان به افغانستان حمله کرد و در سال ۲۰۰۲ انگلستان نیز به آمریکا پیوست.
- جنگ سوریه که با کمک مالی و تسلیحاتی عربستان به تروریست‌ها آغاز گردید در این جنگ قریب به ۶۰۰ میلیارد دلار به زیر ساخت‌های سوریه آسیب رسید.

۲۸- پرس و جو کنید جنگ یا عملیات پارتیزانی چه نوع جنگی است و چرا به این نام مشهور است.
جنگ به روش نامنظم با دشمنان را جنگ پارتیزانی یا چریکی می‌گویند. این جنگ منسوب به پارتی‌هاست آنها در مقابل سپاه منظم سلوکیان از طریق شبیخون زدن به آنها پیروزی‌های چشمگیری بدست آوردند.

۲۹- ابتکار بزرگ داریوش هخامنشی در زمینه تشکیل سپاه چه بود؟

این بود که علاوه بر سپاه معمولی، یک "سپاه جاویدان" هم تشکیل داده بود.

۳۰- یکی از ابتکارات بزرگ داریوش هخامنشی تشکیل سپاه جاویدان بود، آنرا توضیح دهید.
تعداد افراد سپاه جاویدان ده هزار نفر بود که به گروه‌های ده نفره تقسیم می‌شد. به این سپاه جاویدان یا همیشگی می‌گفتند چون هرگاه یکی از افراد از بین می‌رفت یک فرد جنگاور دیگر که ذخیره بود جای او را می‌گرفت و تعداد آنان کاسته نمی‌شد.

۳۱- خدمت در سپاه جاویدان، بزرگترین آرزوی جوانان پارسی بود. صحیح(*) غلط ()

۳۲- به نظر شما کدام یک از ابتکارات نظامی ایران باستان جالب‌تر است؟ چرا؟

ارابه‌های داس‌دار، چون یک سواره نظام به تنهایی می‌توانست به قلب دشمن بزند و تعداد زیادی از آنها را زمین گیر کند.

سوالات متن مطالعات اجتماعی هفتم درس بیست و یکم (اوضاع اجتماعی ایران باستان) تهیه‌کننده: علی ندافی

۱- در ایران باستان .. خانواده .. هسته اولیه جامعه را تشکیل می‌داد.

۲- ازدواج در نزد ایرانیان باستان چگونه بود؟ ازدواج در نزد ایرانیان یک تکلیف دینی و پیمان مقدس بود. به همین دلیل اگر کسی عمداً ازدواج نمی‌کرد کناهکار شمرده می‌شد. همچنین مردان، زمانی می‌توانستند مقام و منصبی بگیرند که همسر داشته باشند.

۳- در ایران باستان پدر به عنوان سرپرست خانواده محسوب می‌شد. صحیح(*) غلط ()

۴- در ایران باستان پدر چه وظایفی بر عهده داشت؟ (الف) اجرای مراسم مذهبی (ب) حفظ امنیت خانواده.

۵- در ایران باستان افراد معمولاً با چه کسانی ازدواج می‌کردند؟

ازدواج معمولاً خویشاوندی و درون گروهی بود، یعنی اغلب سعی می‌کردند با افرادی از دودمان خود ازدواج کنند.

۶- به چه دلیل در ایران باستان ازدواج معمولاً خویشاوندی و درون گروهی بود؟

چون می‌خواستند تا با آنها هم خون باشند و خصوصیات آن دودمان را حفظ کنند.

۷- ایرانیان باستان برای اولاد .. پسر .. ارزش خاصی قائل بودند.

۸- آیا در ایران باستان چند همسری وجود داشت؟ بله وجود داشت و افراد توانگر و ثروتمند چند زن داشتند.

۹- خانواده ها در ایران باستان بیشتر مواد مورد نیاز خود را چگونه تأمین می کردند؟ مواد مانند خوراک و پوشاک و ابزار را خودشان در خانه تولید می کردند و زنان در کنار مردان به نخ ریزی، پارچه بافی، قالی بافی و مشارکت در کشاورزی می پرداختند

۱۰- خانواده ها در ایران باستان چگونه مرکزی بودند؟ چه اصولی را به اعضای خود می آموختند؟ مرکز تربیت و آموزش بود. و اصول و ارزش های اخلاقی چون راستگویی، امانت داری، میهن دوستی و وفای به عهد و پیمان، را به اعضای خانواده خود می آموختند. پدران شغل خود را به پسران و مادران رسوم خانه داری را به دختران آموزش می دادند.

۱۱- متن را بخوانید. همفکری کنید و چند شباهت خانواده امروزی را با خانواده ایران باستان پیدا و بیان کنید. شباهت هایی مانند ازدواج و تشکیل خانواده، سرپرست بودن پدر، یادگیری برخی از مهارت ها از پدر و مادر.

۱۲- در دوره ایران باستان بیشتر مردم در روستاها زندگی می کردند یا در شهرها؟ و چه شغلی داشتند؟ اغلب مردم در روستاها زندگی می کردند و بیشترین جمعیت را کشاورزان تشکیل می دادند.

۱۳- در ایران باستان شهرها بیشتر محل زندگی چه کسانی بود؟

محل زندگی شاهان، مأموران حکومتی، صنعتگران، بازرگانان و پیشه وران بود.

۱۴- از چه دوره ای تعداد شهرها افزایش و جمعیت آنها زیاد شد؟ از دوره ساسانیان

۱۵- از چه زمانی شغل های مختلف بوجود آمد؟

پس از یکجانشینی، تقسیم کار اجتماعی پدید آمد و افراد در گروه های مختلف شغلی دسته بندی شدند.

۱۶- در جامعه ایران باستان اختلاف طبقاتی چگونه بوجود آمد؟ با تشکیل امپراتورهای بزرگ و تمرکز قدرت و ثروت در دست شاهان و شاهزادگان و سایر مقام های حکومتی، به تدریج اختلاف طبقاتی در جامعه به وجود آمد.

۱۷- بی عدالتی و اختلافات طبقاتی در دوره .. ساسانیان .. به اوج خود رسید.

۱۸- جامعه ساسانی به چند طبقه تقسیم می شدند؟ به دو طبقه تقسیم می شدند: بزرگان و عامه مردم

۱۹- در جامعه ساسانی طبقه بزرگان شامل چه کسانی می شدند؟

شاه و شاهزادگان، روحانیون زرتشتی (موبدان)، فرماندهان نظامی و دیوان

۲۰- در جامعه ساسانی عامه مردم شامل چه کسانی بودند؟ پیشه وران، بازرگانان، کشاورزان و دامداران

۲۱- در جامعه ساسانی طبقه اشراف و بزرگان از چه امتیازاتی برخوردار بودند؟ آنها زمین ها و ثروت های فراوان داشتند اما از پرداختن مالیات معاف بودند. از حق تحصیل و آموزش برخوردار بودند و خود را صاحب جان و مال مردم می دانستند.

۲۲- کشاورزان در دوره ساسانی از چه حقوق اجتماعی محروم بودند؟ شرایط تحصیل برای عامه مردم سخت و دشوار بود. بار سنگین مالیات بر دوش آنها بود و در جنگ ها، سپاه پیاده نظام را تشکیل می دادند. اگر کسی از جنگ فرار می کرد به شدت مجازات می شد.

۲۳- در دوره ساسانی فعالیت های اقتصادی مهم بر دوش چه کسانی بود؟ کشاورزان

۲۴- در دوره ساسانی .. کشاورزان .. اکثریت جامعه را تشکیل می دادند.

۲۵- در دوره ساسانی موبدان زرتشتی چه موقعیتی داشتند؟

آنها جزء طبقه بزرگان بودند و از این اختلاف طبقاتی حمایت می کردند و در دستگاه حکومتی نفوذ زیادی داشتند.

۲۶- جامعه طبقاتی در دوره ساسانی چه ویژگی هایی داشت؟ در جامعه طبقاتی رفتن از طبقه ای به طبقه دیگر بسیار سخت و تقریباً ناممکن بود. یعنی فرزند کشاورز می بایستی تا ابد کشاورز بماند. همچنان که اشراف زادگان همیشه در گروه اشراف می ماندند. افراد طبقه محروم نمی توانستند با بزرگان ازدواج کنند. لباس و مسکن طبقات نیز متفاوت بود. در شهرها پیشه وران و کشاورزان نمی توانستند در محله خاص بزرگان سکونت کنند و به ناچار در حومه شهرها ساکن می شدند. در دوره ساسانی طبقات مختلف حتی آتشکده های جداگانه ای داشتند. این وضع طبقاتی بر روابط، آداب و معاشرت مردم نیز تأثیر گذاشته بود.

۲۷- چرا مردم ایران دوره ساسانی از دین اسلام استقبال کردند و مسلمان شدند؟ چون در این دین انسانها در برابر خدا با هم برابرند و تنها کسانی که درستکار هستند و تقوای بیشتری دارند، نزد خدا گرامی هستند.

۲۸- به نوشته هروثد ایرانیان دوره باستان چه ویژگی هایی داشتند؟ ایرانی ها وقتی در کوچه به هم می رسیدند روبوسی می کردند و اگر با یکدیگر تفاوت طبقاتی داشتند افراد عامی می بایستی در برابر اشراف و بزرگان زانو می زدند.

۲۹- شاهان و شاهزادگان در دوره ایران باستان چگونه زندگی می کردند؟ (با ذکر مثال) شاهان و شاهزادگان زندگی بسیار پر تجملی داشتند و در کاخ ها به خوشگذرانی می پرداختند. برای مثال خسرو پرویز شطرنجی داشت که مهره های آن از یاقوت و زمرد بود و بر تختی می نشست که از عاج فیل درست شده و نرده های آن از طلا و نقره بود.

۳۰- مورخان از کدام اثر ادبی برای پی بردن به اوضاع و احوال مردم دوره ایران باستان استفاده کردند؟ شاهنامه فردوسی

۳۱- با کمک معلم اشعار بالا (صفحه ۱۳۶) را بخوانید و بگویید:

الف) کفشگر چه تقاضایی از شاه داشت؟ تحصیل و باسواد شدن فرزندانش

ب) شاه در پاسخ چه گفت؟ درخواست کفشگر را نپذیرفت چون ممکن بود در آینده مثل آنها به مقام بالا حتی به پادشاهی برسند.

ج) از خواندن این حکایت به چه نکاتی در زندگی اجتماعی دوره ایران باستان پی می برید؟

وجود نظام طبقاتی شدید و محروم بودن عامه مردم از حقوق و امتیازات خاص

۳۲- امروزه مردم برای باسواد شدن و تحصیل از چه حقوقی برخوردارند؟ حق برخورداری از سواد و تحصیل در این زمان را دوران باستان مقایسه کنید.

امروزه همه افراد جامعه چه زن چه مرد حق تحصیل و شکوفایی استعدادهای خود را دارند. و با توجه به استعداد و تحصیلات جایگاه واقعی خود را در جامعه پیدا کنند ولی در زمان ایران باستان چنین نبود و سواد و تحصیل فقط حق طبقه اشراف و بزرگان بود.

سئوالات متن مطالعات اجتماعی هفتم درس بیست و دوم (عقاید و سبک زندگی مردم در ایران باستان) تهیه کننده: علی ندافی

۱- یکی از ویژگی های تمدن ها، داشتن اقتصاد .. **پُر رونق** .. است.

۲- در عصر باستان بیشتر منافع اقتصادی به شاهان و اطرافیان آنها می رسید. صحیح(*) غلط ()

۳- پژوهشگران معتقدند در کدام سرزمین برای اولین بار کشاورزی و دامپروری آغاز شده است؟ **فلات ایران**

۴- فلات ایران چگونه سرزمینی است؟ **فلات ایران از نخستین سرزمین هایی بوده که کشاورزی و پرورش دام در آن آغاز شده و حتی دانش و مهارت کشت و زرع از ایران به سرزمین های دیگر برده شده است.**

۵- مهمترین پیشه و وسیله معیشت در ایران باستان .. **کشاورزی** .. بود.

۶- در ایران باستان کشاورزی چه جایگاهی داشت؟ کشاورزی مهمترین پیشه و وسیله معیشت در ایران باستان بود. در اوستا و کتیبه های آن دوره، عبارت هایی در باره اهمیت و ارزش کار کشاورزان دیده می شود. فعالیت های کشاورزی از طرف حکومت نیز تشویق می شد. در دوره هخامنشیان، یونانی ها از تلاش های شاهان پارس، برای تشویق به کشاورزی حسرت می خوردند.

۷- در اوستا و کتیبه های آن دوره عباراتی درباره اهمیت و ارزش کشاورزی دیده می شود. صحیح (*) غلط ()

۸- فعالیت های کشاورزی از طرف حکومت های ایران باستان تشویق نمی شدند. صحیح () غلط (*)

۹- در ایران باستان چه محصولاتی بیشتر کشت می شد؟ گندم و جو

۱۰- به چه علت کارگاه های پنبه ریزی در دوره ایران باستان توسعه یافته بود؟

چون کشت پنبه در نواحی مستعد رواج داشت و پارچه های پنبه ای یکی از صادرات مهم بعضی از ایالات بود.

۱۱- کشاورزان ایران باستان علاوه بر کار کشاورزی به پرورش .. دام .. نیز می پرداختند.

۱۲- صنعت در ایران باستان چه وضعیتی داشت؟

با آنکه فعالیت اقتصادی مهم آن دوره، کشاورزی بود، در بسیاری از مناطق ایران، صنعت نیز گسترش پیدا کرد.

۱۳- ایرانیان باستان در کدام صنعت ها فعالیت داشتند؟ تهیه پارچه های لطیف از پنبه، ابریشم و پشم و شال های پشمی و حریر در کارگاه های مرو، ری، اهواز و شوش رواج داشت. ایرانیان در پیشه نجاری، آهنگری و شیشه گری نیز پیشرفت کرده بودند. در دوره ساسانی، ارابه های ساخت ایران به ظرافت و زیبایی، مشهور بوده است. ساختن اسباب و اثاثیه منزل، شمشیر، ابزارهای کشاورزی و ابزارهای جنگی مانند بازوبند و زره و نظایر آنها نیز از مشاغل آن دوره بود.

۱۴- همفکری کنید و پنج شغل یا حرفه از دنیای امروز نام ببرید که در جهان باستان وجود نداشته است. بگویید چرا این حرفه ها نمی توانستند در جامعه آن زمان وجود داشته باشند. مشاغل مانند: برقکاری، نقاشی ساختمان، خلبانی، تعمیرات موبایل و تلفن و رایانه، مکانیکی. این مشاغل در آن دوره ابزار و وسایل آنها هنوز تولید نشده بود و امکان وجود این مشاغل در آن دوره نبود.

۱۵- پنج شغل یا حرفه از جهان باستان نام ببرید که در دنیای امروز هم وجود دارد. بگویید این حرفه ها چه تغییری نسبت به آن زمان داشته اند. کشاورزی، دامداری، نجاری، آهنگری و نانواپی. در گذشته اکثر مشاغل با وسایل ابتدایی انجام می شد ولی امروزه این شغل ها بصورت مکانیزه و با دستگاه های پیشرفته انجام می شود. برای مثال در گذشته زمین را با وسایل ابتدایی شخم می زدند و یا محصول را برداشت می کردند ولی الان با ماشین آلات پیشرفته اینکار را از مراحل ابتدایی تا آخر انجام می دهند.

۱۶- به فرمان داریوش اول هخامنشی جاده .. شاهی .. ساخته شد.

۱۷- چه عواملی سبب رونق تجارت در دوره ایران باستان شد؟

ساخت جاده شاهی، برقراری امنیت در راه ها و بنای کاروانسراهایی در فاصله های معین.

۱۸- جاده ابریشم چه راهی بود؟

راهی بود که چین و هند را در شرق، به اروپا در غرب متصل می کرد و بخشی از این جاده هم از خاک ایران عبور می کرد.

۱۹- ارزشمندترین کالای تجاری دوره ایران باستان چه بود؟ و از کدام کشور وارد می شد؟ ابریشم بود و از چین وارد می شد.

۲۰- چرا حکومت های ایران باستان بخصوص ساسانیان مانع ارتباط مستقیم تجاری میان چین با روم (اروپا) می شدند؟

چون تمایل داشتند ابریشم چینی توسط بازرگانان ایرانی به روم صادر شود و یا اینکه ابریشم خام پس از آنکه در کارگاه های ایران تبدیل به پارچه شد به روم فروخته شود.

۲۱- ایران در دوره باستان صادر کننده چه کالاهایی بود؟ سنگ قیمتی، پارچه، قالی و محصولات کشاورزی.

۲۲- دریانوردی و تجارت دریایی در ایران باستان چگونه بود؟ ایرانیان باستان به سبب تجربه و مهارت در دریانوردی به تجارت دریایی نیز روی آوردند. در دوران ساسانی، تجارت دریایی رونق گرفت و بنادر خلیج فارس، لنگرگاه کشتی هایی بودند که به کشورهای دور و نزدیک ایران رفت و آمد می کردند.

۲۳- گفت و گو کنید:

الف) چرا ساسانیان مانع از ارتباط مستقیم تجاری میان چین و هند با روم (اروپا) می شدند و از این کار چه هدفی داشتند؟ ساسانیان ترجیح می دادند بجای صادرات مواد خام، آنها را تبدیل به کالا کنند و بعد صادر کنند تا سود بیشتری کسب کنند.

ب) به نظر شما، رفت و آمد بازرگانان از طریق جاده ابریشم علاوه بر تجارت و انتقال کالاها، چه پیامدهای دیگری برای مردم کشورهای آن زمان داشت؟ چون ایران راه ارتباطی بین کشورهای شرقی و غربی بود ایرانیان باستان از این موقعیت استفاده کردند و با گرفتن عوارض در آمد کسب می کردند و عبور کاروان ها باعث ایجاد شغل و آبادانی گردیده بود.

۲۴- در زمان هخامنشیان برای اولین بار به فرمان .. داریوش اول .. سکه ای زرین به نام .. دریک یا زریک .. ضرب شد.

۲۵- تا قبل از ضرب سکه افراد کالاهای خود را چگونه می فروختند؟ تا قبل از رواج سکه، معمولاً ده نشینان، مازاد محصولات خود را به شهر می آوردند و با محصولات دیگر که مورد نیازشان بود، مبادله می کردند.

۲۶- ضرب سکه چه تأثیری در تجارت ایرانیان باستان گذاشت؟ با ضرب سکه، تجارت رونق پیدا کرد به طوری که بازرگانان با داشتن پول می توانستند کالاهایی خریداری کنند و آنها را با قیمت بیشتر بفروشند.

۲۷- در زمان هخامنشیان چه کسانی می توانستند سکه ضرب کنند؟ سکه های زرین به فرمان و به نام پادشاه ضرب می شد و حاکمان در محدوده حکمرانی خود می توانستند با اجازه پادشاه فقط سکه های سیمین (نقره ای) یا مسین (مس) ضرب کنند.

۲۸- در ایران باستان منبع اصلی در آمد حکومت ها از چه چیزی بود؟ از مالیات بود که بصورت نقدی یا جنسی دریافت می شد.

۲۹- در ایران باستان مالیات توسط چه کسانی پرداخت می شد؟ بیشتر حجم مالیات را کشاورزان می پرداختند. دامداران به نسبت تعداد دام هایشان و پیشه وران و بازرگانان نیز به میزان کالا و خدماتی که عرضه می کردند مالیات می دادند.

۳۰- مالیات سرانه در ایران باستان چه نوع مالیاتی بود؟

مالیاتی بود که فقط از عامه مردم وصول می شد و بزرگان و اشراف از پرداخت آن معاف بودند.

۳۱- چه زمانی بزرگان و عامه مردم هدایایی را به پادشاه می دادند؟

در جشن ها و مراسم به تخت نشستن شاهان، بزرگان و عامه مردم هدایایی را به پادشاه پیشکش می کردند.

۳۲- مأموران مالیاتی در ایران باستان با مردم چه رفتاری داشتند؟

مأموران مالیاتی معمولاً نسبت به مردم سخت گیری و ستم می کردند و بیش از آنچه مقرر شده بود، طلب می نمودند.

۳۳- در چه صورتی مالیات ها افزایش یا بخشیده می شد؟ گاهی به دلیل خالی بودن خزانه، میزان مالیات ها را افزایش می دادند. و در مواقعی نیز به سبب جلوگیری از شورش مردم و یا بروز خشکسالی، فشار برای گرفتن مالیات کمتر می شد.

۳۴- درآمدهای حکومتی در ایران باستان صرف چه کارهایی می شد؟

بخش زیادی از درآمدها صرف جنگ با دشمنان می شد. قسمتی از آن به مصارف شخصی شاه، شاهزادگان، درباریان و ساختن کاخ های مجلل می شد. همچنین بخشی از درآمد را در اموری مانند پرداخت حقوق مأموران حکومتی و همچنین احداث، نگهداری و تعمیر آتشکده ها، کاروانسراها، قنات ها، سدها و ... خرج می کردند.

۱- در ایران باستان، .. **تعلیمات مذهبی**.. نقش و تأثیر زیادی در زندگی فردی و اجتماعی داشت.

۲- اقوام آریایی کدام عناصر خلقت را مقدس می دانستند؟ **آب، آتش، خاک و باد**

۳- پیامبر ایران باستان چه نام داشت؟ و در چه زمانی می زیست؟ **زرتشت پیامبر ایران باستان بود و قبل از سلسله مادها می زیست.**

۴- زرتشت مردم را به چه چیزی دعوت می کرد؟ **مردم را به پرستش اهورا مزدا، خدای بزرگ و یکتا دعوت می کرد.**

۵- در آئین زرتشت، اهورا مزدا و اهریمن منشاء چه چیزهایی بود؟

اهورا مزدا، منشاء تمام خیر و خوبی ها بود. و اهریمن سرچشمه شر و بدی ها به شمار می رفت.

۶- زرتشت پیروان خود را به چه چیزی سفارش می کرد؟ **زرتشت به پیروان خود سفارش می کرد که به منظور یاری اهورا مزدا، پندار نیک، گفتار نیک و کردار نیک را سرمشق زندگی خود قرار دهند.**

۷- پس از مرگ زرتشت پیروانش تعالیم او را در کتابی به نام .. **اوستا** .. گردآوری کردند.

۸- آتش در میان ایرانیان باستان به ویژه ساسانیان چه جایگاهی داشت؟ **ایرانیان باستان، آتش را مقدس می شمردند. در دوره ساسانی آتشکده های زیادی در گوشه و کنار ایران ساخته شدند که آثار بعضی از آنها تا به امروز باقی مانده است.**

۹- در دوره ساسانی چه دین هایی رواج داشت؟ **در دوره ساسانی، اگر چه اغلب مردم دین زرتشتی داشتند و حکومت از آن دین پشتیبانی می کرد، اما پیروان دین های مسیحی، یهودی، بودایی و مانوی نیز در ایران زندگی می کردند.**

۱۰- نظر موبدان زرتشتی در دوره ساسانی نسبت به دیگر ادیان چه بود؟

موبدان زرتشتی با رواج و گسترش دین های دیگر در ایران مخالف بودند و نسبت به پیروان سایر ادیان سخت گیری می کردند.

۱۱- در دوره ساسانیان دین

الف) زرتشتی (*) ب) مانوی () ج) مسیحیت () د) یهودی ()

۱۲- غذای اصلی مردم ایران باستان غلات مخصوصا .. **گندم** .. و .. **جو** .. بود.

۱۳- غذای ایرانیان باستان چه بود؟ **غذای اصلی مردم ایران باستان غلات مخصوصا گندم و جو بود و از انواع گوشت حیوانات اهلی، گوشت پرندگان شکاری، تخم پرندگان، شیر بز و میوه ها و سبزیجات و شربت ها برای تغذیه استفاده می کردند.**

۱۴- ایرانیان باستان برای آرد کردن غلات، آسیاب های .. **آبی** .. ابداع کرده بودند.

۱۵- مورخان معتقدند کدام مواد غذایی از کشورهای دیگر به ایران وارد شده است؟

بعضی از مواد غذایی مانند: روغن زیتون از یونان و ادویه از هندوستان به ایران وارد شده است.

۱۶- آداب غذا خوردن در نزد ایرانیان باستان چگونه بود؟

✓ مردم ایران باستان، با آداب خاصی بر سر سفره می نشستند

✓ سخن گفتن به هنگام غذا خوردن را گناه می دانستند

✓ شستن دست ها قبل و بعد از غذا خوردن

✓ خواندن دعای نان در ابتدا و پایان غذا

۱۷- ایرانیان باستان بیشتر از چه ظروفی استفاده می کردند؟ **ظروف سفالی، سنگی و فلزی**

۱۸-اطلاعات ما از پوشاک مردم ایران باستان از چه طریقی است؟ بیشتر آنچه که ما از پوشاک مردم آن دوره می دانیم مربوط به مجسمه ها و نقاشی ها یا تصاویر به جا مانده از آن دوره است که بر روی سنگ ها، ظروف یا سکه ها نقش بسته اند. البته باستان شناسان نمونه هایی از وسایل و ابزار تولید پوشاک مربوط به ایران باستان را نیز کشف کرده اند.

۱۹-ایرانیان باستان نسبت به پوشش بدن چه اعتقادی داشتند؟ شواهد و مدارک به جا مانده نشان می دهد که مردان و زنان ایران باستان به پوشش بدن اهمیت می دادند و از برهنگی اجتناب می کردند.

۲۰-نخستین کسانی که شلوار را طراحی کردند و پوشیدند .. ایرانیان .. بودند.

۲۱-پوشاک اصلی مردان در ایران باستان چه بود؟شلوار و بالا پوش های آستین دار و کلاه نمدی پوشاک اصلی مردان بود.

۲۲-زنان ایران باستان از چه نوع پوشاکی استفاده می کردند؟زنان از شلوار، پیراهن های بلند و نوعی سربند استفاده می کردند.

۲۳-لباس های ایرانی مورد توجه بزرگان و درباریان کدام کشورها بود؟رومی ها و یونانی ها

۲۴-چند ماده غذایی نام ببرید که امروزه مصرف می کنید و در زمان ایران باستان نبوده است. بگویید چرا این مواد نمی توانستند در آن دوره وجود داشته باشند. سوسیس، کالباس، ماکارانی، انواع کنسرو، شکلات و ... چون تولید این مواد نیاز به دستگاه های مخصوص داشت و بشر هنوز اینقدر پیشرفت نکرده بود که بتواند این مواد را تولید و نگهداری کند.

۲۵-از دیرباز مردم ایران به کدام ورزش ها علاقه داشتند؟

به ورزش های رزمی و پهلوانی چون کشتی علاقه مند بودند و پهلوان و پهلوانی در تاریخ کهن ما ریشه دارد.

۲۶-فردوسی در شاهنامه از دلاوری چه کسانی سخن گفته است؟از دلاوری اسطوره هایی چون رستم، سهراب، سیاوش، گردآفرید .

۲۷-به نوشته هروودوت ایرانیان به فرزندان خود چه چیزهایی می آموختند؟۱-سوار کاری ۲-تیر اندازی ۳-راستگویی

۲۸-کدام ورزش ها مورد علاقه ایرانیان باستان بود و در آن دوره رواج داشت؟

سوار کاری، تیر اندازی و شکار مورد علاقه مردم بود و پرتاب سنگ یا فلاخن، نیزه و زوبین نیز رواج داشت.

۲۹-چوگان بازی ابداع چه کسانی بود؟

الف) ایرانیان (*) (ب) رومیان () (ج) یونانیان () (د) هندیان ()

۳۰-در مورد ورزش چوگان بازی در ایران باستان هر چه می دانید بنویسید. بسیاری از پژوهشگران معتقدند چوگان بازی ورزشی است که ایرانیان آن را ابداع کرده اند و سپس از ایران به سایر کشورها راه یافته است. در شاهنامه فردوسی به چوگان بازی اشاره شده است. در زمان هخامنشیان و ساسانیان این ورزش انجام می شده است. امروزه چوگان بازی یکی از ورزش های جهانی محسوب می شود. در این ورزش، اسب سواران از یک چوب دستی به نام چوگان و یک گوی استفاده می کنند.

۳۱-کدامیک از ورزش های ایران باستان در جهان امروز مرسوم است؟ چند مورد نام ببرید.

چوگان، کشتی، ورزش های رزمی، سوار کاری، پرتاب نیزه و تیراندازی با کمان.

۳۲-کدام ورزش های امروزی در ایران باستان وجود نداشته است؟ چرا؟

فوتبال، والیبال، بسکتبال، اسکی، اتومبیلرانی ، موتور سواری و ... وسایلی که برای این ورزشها احتیاج بود هنوز اختراع نشده بود.

۳۳-مردم ایران باستان شاد زیستن را یک موهبت .. الهی .. می دانستند.

۳۴-معنی واژه جشن چیست؟واژه جشن از یشْت و یسنَه اوستایی گرفته شده که به معنای پرستیدن و نیایش است.

۳۵-بیشتر جشن های ایران باستان با چه چیزی ارتباط داشت؟ارتباط زیادی با تغییر فصل ها و شروع و پایان کار کشاورزی داشت.

۳۶-مهمترین جشن های دوره ایران باستان را نام ببرید.جشن نوروز، جشن سده و جشن مهرگان

۳۷- یکی از بزرگترین و باشکوه ترین جشن های ایران باستان جشن نوروز بود. صحیح(*) غلط ()

۳۸- در نزد ایرانیان باستان نوروز پیام آور چیست؟ پیام آور نو شدن سال و رویش طبیعت و شروع فعالیت های کشاورزی بود.

۳۹- در مورد زمان پیدایش نوروز توضیح دهید. زمان پیدایش نوروز به درستی معلوم نیست، اما در برخی از کتاب های کهن مانند شاهنامه فردوسی، این جشن را به زمان تاج گذاری جمشید پادشاه اسطوره ای ایران نسبت می دهند.

۴۰- آئین نوروز در عهد باستان چگونه بود؟ در عهد باستان، خانواده های ایرانی بر سر سفره نوروزی به درگاه آفریننده هستی دعا می کردند، به یکدیگر هدیه می دادند و شادباش می گفتند.

۴۱- در زمان هخامنشیان جشن نوروز در .. تخت جمشید .. برگزار می شد.

۴۲- جشن نوروز در آغاز فصل .. بهار .. برگزار می شد.

۴۳- یکی از نشانه های عظمت و رحمت خداوند .. آغاز فصل بهار .. و .. نو شدن طبیعت .. است.

۴۴- پس از اسلام نوروز در ایران به چه شکلی در آمد؟

پس از اسلام، ایرانیان ظاهر و شکل نوروز را نگه داشتند، اما محتوا و سنت های آن را عوض کردند.

۴۵- نوروز باستانی را با نوروز امروزه مقایسه کنید؟ نوروز باستانی، نوروز پادشاهان و فرصتی برای آنها بود تا بزرگی خود را به رخ مردم بکشند و از آنها هدیه بگیرند. اما امروزه، نوروز ایرانی، سنتی مردمی و وسیله ای برای ارتباط قلبی میان مردم و خداوند است. مردم به مناسبت نوروز، جشن گرفته و قرآن بر سر سفره هفت سین می گذارند. آنها به دیدار بزرگ ترهای فامیل رفته و به یکدیگر هدیه می دهند.

۴۶- در ایام نوروز از شلوغ ترین مکتب های ایران می توان حرم امام رضا(ع) را نام برد. صحیح(*) غلط ()

۴۷- نوروز را فقط در ایران جشن می گیرند و مراسم مخصوص به خود دارند. صحیح () غلط(*)

۴۸- سازمان ملل متحد چه روزی را به عنوان روز جهانی نوروز اعلام کرده است؟ اول فروردین (۲۱ مارس میلادی)

۴۹- دعای تحویل سال چیست؟ ترجمه آن را در کلاس بیان کنید.

یا مقلب القلوب و الابصار: ای دگرگون کننده قلب ها و چشم ها

یا مدبر الیل و النهار: ای گرداننده و تنظیم کننده روزها و شب ها

یا محول الحول و الاحوال: ای تغییر دهنده حال انسان و طبیعت

حول حالنا الی احسن الحال: حال ما را به بهترین حال دگرگون فرما

۵۰- درباره یکی از موارد زیر از بزرگ ترها پرس و جو کنید و نتیجه را در کلاس بگویید.

الف) هر یک از اجزای سفره هفت سین نماد چه چیزی است؟ سیب، سلامتی و زیبایی - سنجید، فرزاندگی و زایش - سبزه، تولد

دوباره و شادابی - سمنو، قدرت و خیر و برکت - سیر، قناعت و سیری چشمی - سرکه، تسلیم و رضا - سماق، صبر و

بردباری و آغاز دوباره* سکه، جزء هفت سین به حساب نمی آید و بعدها به سفره اضافه شده است و نمادی برای افزایش دارایی می باشد.

ب) سمنو از چه چیز و چگونه تهیه می شود؟ از جوانه گندم، آرد سبوس دار، آب، خلال پسته و بادام.

شیره جوانه گندم را با آرد مخلوط می کنیم و با مقداری آب روی شعله اجاق می گذاریم، آن قدر حرارت می دهیم تا غلیظ شود،

باید هنگام حرارت مدام مایع سمنو را به هم بزنیم تا ته نگیرد وقتی سمنو مانند حلوا شد آماده است آنرا با خلال پسته یا بادام

تزیین می کنیم.

۱- جلوه هایی از شکوه و عظمت تمدن کهن ایران چیست؟ **پیشرفت های ایرانیان در دانش، هنر و معماری**

۲- اساس گسترش دانش هنر و معماری ایرانیان چه بود؟ **زبان و خط**

۳- زبان فارسی از چه دوره ای در ایران باستان رایج بود؟ **از هنگام استقرار اقوام آریایی در سرزمین ایران.**

۴- زبان ایرانیان را در دوره های زیر بنویسید.

اشکانیان: پارسی میانه یا پهلوی

هخامنشیان: پارسی باستان

دوره اسلامی: فارسی دری

ساسانیان: پارسی میانه یا پهلوی

۵- زبان رسمی امروز ما .. **فارسی دری** .. است.

۶- در کدام کشورها به جز ایران، مردم به زبان فارسی صحبت می کنند؟ **افغانستان، تاجیکستان و ازبکستان .**

۷- اصل ۱۵ قانون اساسی چه می گوید؟ **زبان و خط رسمی و مشترک مردم ایران فارسی است. اسناد و مکاتبات و متون رسمی و کتب درسی باید با این زبان و خط باشد ولی استفاده از زبان های محلی و قومی در مطبوعات و رسانه های گروهی و تدریس ادبیات آنها در مدارس در کنار زبان فارسی آزاد است**

۸- در زمان هخامنشیان خط ایرانیان چه بوده است؟ **خط میخی**

۹- هخامنشیان خط میخی را از کدام اقوام اقتباس کردند؟ **اقوام بین النهرین**

۱۰- کتیبه های بیستون و تخت جمشید به چه زبانی و با چه خطی نوشته شده است؟ **به زبان پارسی باستان و با خط میخی**

۱۱- در دوره اشکانیان و ساسانیان کدام خط رواج داشت؟ **خط پهلوی**

۱۲- چه نیازهایی باعث اختراع خط شد؟ اگر خط نبود چه کمبودهایی در جوامع پدید می آمد؟

نیاز به شمارش و محاسبه - وضع مقررات و ثبت و نگارش آن - تمایل به حفظ خاطره - میل به ماندگاری نام و نشان باعث اختراع خط شد. اگر خط نبود انسان ها نمی توانستند سرگذشت خود را برای ما به یادگار بگذارد و ما الان از گذشته ها چیزی نمی دانستیم.

۱۳- به تصویر خط در دوره هخامنشیان (صفحه ۱۵۱) توجه کنید

و بگویید چرا به این خط، خط میخی می گویند؟

چون علامت و نشانه های این خط شبیه میخ است، به آن خط میخی می گویند.

۱۴- به شکل خط ایلامیان توجه کنید و بگویید چه نوع خطی بوده است؟

این خط یک نوع خط تصویری می باشد، که هر تصویر معادل یک کلمه است.

۱۵- چگونه پی می بریم ایرانیان در گذشته با علوم گوناگونی آشنا بودند؟

ساختن بناهای عظیم و محکم، سدها، پل ها، ابزارها و وسایل مختلف زندگی که به دست ایرانیان ابداع شده، نشان می دهد آنها با علوم گوناگونی چون ریاضی، هندسه، زمین شناسی و ... آشنا بوده اند.

۱۶- ایرانیان باستان در علم نجوم چه پیشرفتی کرده بودند؟

ایرانیان باستان در علم نجوم پیشرفت کرده و با سنجش و تعیین زمان به خوبی آشنا بودند.

۱۷- کدام نیاز ایرانیان باستان باعث اختراع تقویم شد؟ **فعالیت های کشاورزی**

۱۸- تقویم خورشیدی (شمسی) ایرانیان باستان چگونه بود؟ در این تقویم سال را به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم کردند و پنج روز پایانی سال را جداگانه به حساب آوردند. این تقویم از کم نظیرترین تقویم های دنیا است.

۱۹- از لحاظ پزشکی وضعیت ایرانیان باستان چگونه بود؟

ایرانیان در پزشکی نیز پیشرفت کرده بودند و خواص درمانی گیاهان را می شناختند.

۲۰- در کتاب اوستا از چند نوع پزشکی نام برده شده است؟ سه نوع پزشکی: جراح، پزشک معمولی و پزشک دعا

۲۱- قدیمی ترین مدرسه پزشکی در دوره .. ساسانی.. تأسیس گردید.

۲۲- قدیمی ترین مدرسه پزشکی جهان چه نام داشت و توسط چه کسی تأسیس شده بود؟

جندی شاپور نام داشت و توسط شاپور ساسانی تأسیس شده بود.

۲۳- در مدرسه جندی شاپور علاوه بر پزشکی کدام رشته ها تدریس می شد؟ نجوم، ریاضیات، موسیقی، شیمی (کیمیاگری) و ...

۲۴- در عصر باستان، صنعتگران و هنرمندان در کدام رشته ها مهارت داشتند؟ در رشته هایی چون سفالگری، پارچه بافی، قالی

بافی، فلزکاری، چرم سازی، زرگری، کاشی کاری، سنگ بُری، حجاری، قلم زنی، منبت کاری، موسیقی، نقاشی و ...

۲۵- همفکری کنید و با توجه به تصویر ابزار و وسایل در بالای صفحه (۱۵۳)، مهارت ها و هنرهای را که در ساختن وسایل به کار رفته است،

فهرست کنید. در اکثر این وسایل فلزاتی مانند طلا، نقره، مس، مفرغ، برنز و ... بکار رفته است. با استفاده از دانش ریخته گری و

قالب ریزی ساخته شده اند. از مهارت و ذوق هنری بالایی در ساخت آنها استفاده شده است.

۲۶- ایرانیان باستان با توجه به چه شرایطی خانه های خود را می ساختند؟

با توجه به شرایط آب و هوایی و مصالحی که در منطقه آنها بود، خانه های خود را از سنگ، چوب و خشت می ساختند.

۲۷- با تأسیس امپراتوری های بزرگ و ساختن شهرها به تدریج چه نوع بناهایی در ایران ساخته شد؟

به تدریج بناهای بزرگ و باشکوهی چون کاخ ها، آرامگاه ها و آتشکده ها ساخته شدند.

۲۸- کدامیک از بناهای زیر از نظر معماری، وسعت و عظمت، شهرت جهانی دارد؟

الف) تخت جمشید (*) ب) تخت سلیمان () ج) طاق بستان () د) طاق کسری ()

۳۰- کدام بناها پیشرفت ایرانیان را در معماری نشان می دهد؟

تخت جمشید، هگمتانه، پاسارگاد، تخت سلیمان، طاق بستان و طاق کسری

۳۱- به نظر شما چرا از خانه های مردم معمولی آن دوران نمونه های بسیار کمی مانده، اما بقایای کاخ ها، آتشکده ها و ... هنوز باقی است؟

زیرا خانه های مردم معمولی به دلیل استفاده از مصالح غیر مقاومی چون خشت استحکام چندانی نداشته و در طول زمان از بین

رفته اند. ولی برای ساخت کاخ ها و آتشکده ها از مصالح مرغوب و مقاوم و همچنین معماران ماهر استفاده می شد.

اردیبهشت ۹۹

@motaleat707

استفاده از این سؤالات با ذکر یک صلوات